

PLAN B
SOCIOCRATISCHE SCHOOL

SCHOOLPLAN

2024 - 2027

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie	4
3. Missie	5
4. Identiteit	6
4.1. Denkkader	6
4.2. Doelgroep	6
4.3. Uitgangspunten	7
4.4. Sociocratie	7
4.5. Kringen	8
4.6. Consentmethode	10
5. Inrichting van het onderwijs	12
5.1. Pedagogisch klimaat	12
5.1.1. Je veilig voelen	12
5.1.2. Vertrouwen hebben in het vermogen tot leren	13
5.1.3. Verantwoordelijkheid nemen	13
5.1.4. Verschillende vormen van leren	14
5.2. Didactisch handelen	16
5.3. Onderwijsinhoud	16
5.4. Leermiddelen	17
5.5. Persoonlijke ontwikkeling	18
5.6. Multiculturele samenleving en burgerschap	19
5.7. Toelating nieuwe studenten	20
5.8. Leerlingvolgsysteem (LVS)	23
5.9. Staatsexamens	24
6. De praktijk	25
6.1. Studenten kiezen vanuit eigen interesse en motivatie	25
6.2. De school bestaat uit één groep van verschillende leeftijden	25
6.3. Elke schoolruimte wordt anders ingericht	26
6.4. Inspiratie van studenten en/of docenten is de basis	26
6.5. Coaching	26
6.6. Focus op talenten van studenten en docenten	27
7. Personeelsbeleid	28
7.1. Kwaliteit van de stafleden en vakdocenten	29
7.1.1. Interpersoonlijk competent	29
7.1.2. Pedagogisch competent	29
7.1.3. Didactisch competent	29

7.1.4. Onderwijs-organisatorisch competent	30
7.1.5. Samenwerken met collega's	30
7.1.6. Werken in en met de omgeving	31
7.1.7. Zelfreflectie en ontwikkeling	31
7.2. Bevoegdheden van de staf	31
8. Kwaliteitsbeleid	32
8.1. Doelen	32
8.2. Bewaking kwaliteit	32
8.2.1. Doorlopende leerlijn	32
8.3. Klachtenprocedure	33
9. Studentenzorg	33
9.1. Extra ondersteuning	34
9.2. Basisafspraken	35
10. Veiligheid	38
10.1. Structuur	38
10.2. Monitor Sociale Veiligheid	39
10.3. Bemiddelingskring	40
10.4. Handhaving gedragsregels	40
10.4.1. Grensoverschrijdend gedrag	42
10.4.2. Procedure schorsing en verwijdering	42
10.5. Pestprotocol	43
10.6. Meldcode huiselijk geweld	43
10.7. Klachtenregeling	44
11. Financiën	47
12. Nawoord	48

1. Inleiding

Voor u (jou) ligt het schoolplan van Plan B, Sociocratische School (hierna: Plan B). Met dit schoolplan willen wij een duidelijk beeld geven van hoe wij werken op onze school voor primair onderwijs (bassisschool) en voortgezet onderwijs, en waarom wij op die manier werken.

Je gaat naar school om te leren. Zo is dat natuurlijk ook bij ons. Alleen kijken wij anders naar leren dan de meeste andere scholen. Wij denken dat onderwijs heel anders kan, een Plan B, vandaar deze naam voor onze school.

Onze manier van onderwijs noemen we 'natuurlijk leren' (leren vanuit je zelf). Wij gaan er vanuit dat ieder mens zich graag vanuit zichzelf wil ontwikkelen. Er hoeft dus niet gestuurd of gedwongen te worden om te leren. Leren vanuit je eigen interesse doe je omdat het voor jou zinvol is. We kunnen niet eens zeggen 'stop eens met leren!' Want je leert eigenlijk altijd. Alleen doet ieder dat op zijn of haar eigen manier. En ieder heeft andere redenen om iets te willen leren.

Op Plan B ontwikkelen kinderen en jongeren zichzelf in één groep, vanuit hun eigen interesse. Wij bieden onderwijs aan kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 t/m ca. 21 jaar. We hebben geen jaargroepen of niveauroepen. Ook loopt het primair onderwijs vloeiend over in het voortgezet onderwijs. En het voortgezet onderwijs kun je afsluiten met staatsexamens. Je kunt je ontwikkelen binnen jouw eigen vermogen, in je eigen tempo en op jouw eigen manier.

Bij ons op school mag je jezelf zijn. Zowel kinderen, jongeren als volwassenen. Natuurlijk zijn er daarin wel grenzen. Jouw vrijheid eindigt waar de vrijheid van een ander begint. Dat betekent dat je vrij bent om te doen hoe jij het wilt, maar dat dit niet de vrijheid van anderen in de weg mag zitten. Wij vinden het belangrijk dat er op onze school een sfeer is van vertrouwen, respect en vrijheid. Want alleen als je je prettig voelt kom je tot de grootste ontwikkeling van jezelf!

Voor de leesbaarheid staan in het schoolplan ouders, stafleden en studenten genoemd. Met ouders worden uiteraard ook verzorgers bedoeld.

Onder stafleden worden gediplomeerde en bevoegde basisschoolleerkrachten en 1^e of 2^e graads vakdocenten voor voortgezet onderwijs verstaan.

Wij spreken over 'studenten' in plaats van 'leerlingen'. Hiermee bedoelen we alle kinderen en jongeren bij ons op school.

Waar 'hij' staat of de mannelijke vorm is gebruikt, kan ook 'zij' of de vrouwelijke vorm worden gelezen.

2. Visie

De mening, gevoelens en behoeften van ieder mens zijn de basis waarvan wij uitgaan. Deze mogen dus ook geuit en gehoord worden. Ze verdienen waardering en respect, en het zijn voorwaarden om succesvol te kunnen zijn in de maatschappij van nu en die van de (nabije) toekomst.

De maatschappij is aan het veranderen. We zijn ons er steeds bewuster van dat we een duurzame leefomgeving nodig hebben. Dat merk je aan alles! Er is ook duidelijk behoefte aan een vernieuwende visie op het onderwijs. Een visie die aansluit bij de veranderende behoeften van kinderen, jongeren maar ook de maatschappij in het geheel.

Wij willen de voorwaarden scheppen voor een meer gelijkwaardige samenleving die recht doet aan ieder mens. De sociocratische overleg- en besluitvorm sluit het beste aan op onze visie. We hebben voor deze organisatievorm gekozen als het meest passend op dit moment.

3. Missie

Onze missie is om jonge mensen te ondersteunen bij de ontwikkeling naar zelfstandige, zelfredzame en nieuwsgierige volwassenen die hun eigenheid behouden en/of herontdekken en van daaruit vol vertrouwen een plaats kunnen innemen in de dynamische maatschappij.

Plan B helpt de student ondernemend, vanuit intrinsieke motivatie, te leren waardoor hij bezig is met zelfstandig worden, bewustwording en leert hem verantwoordelijk te zijn voor zijn eigen leven.

De school is een open systeem waarin veel mogelijk is en waar ieder zich geborgen en veilig mag voelen.

4. Identiteit

4.1. Denkkader

Onze school gaat uit van 'natuurlijk leren', of 'leren vanuit intrinsieke motivatie'. Dit is leren vanuit jouw interesses. Dit is heel anders dan hoe er op de meeste andere scholen wordt gewerkt. Andere scholen werken vooral klassikaal in leeftijdsgroepen en vaak vooral methodegericht (een vast leerprogramma voor alle kinderen). Onderwijs is bij ons fundamenteel anders. Je moet dus heel anders naar onderwijs kijken, om dit te begrijpen.

Bijna al het huidige onderwijs werkt op de manier waarbij één leerkracht voor een groep via leermethodes kennis overdraagt. In dit 'klassikaal onderwijs' wordt er doorlopend leerstof aangeboden en getoetst. Om te stimuleren dat kinderen 'tot leren komen' wordt er beloond door middel van cijfers, krullen of stickers.

Het opdoen van kennis en vaardigheden komt alleen niet zozeer door een leerkracht die kennis overdraagt. Het is eerder het resultaat van denkactiviteiten van de studenten zelf. We leren door nieuwe informatie te verbinden aan wat we al weten. Mensen zijn van nature gemotiveerd om te leren. Alle mensen hebben altijd zin in hun eigen ontwikkeling. Waar je voor gemotiveerd bent, dat zul je graag willen leren. Kinderen hebben al vanaf het vroegste begin een innerlijke drang om te willen leren. Want: Wie heeft jou leren spreken of leren lopen? Je hebt het anderen zien doen, maar het is ook vooral jouw eigen drang geweest om het te kunnen! Zo leer je ook zelf bijvoorbeeld lezen en schrijven. Ook hiervoor voel je vroeger of later de drang om dit te kunnen. Gewoon, omdat je vindt dat je het ineens nodig hebt!

Ieder kind heeft een eigen persoonlijke leerbehoefte. En er zijn natuurlijk meer manieren van leren dan alleen maar het aangeboden krijgen van leerstof. Mensen zijn meervoudig intelligent (*Meervoudige Intelligentie, Howard Gardner*). Ieder heeft een unieke eigen manier waarop het beste geleerd wordt. De ene zal gemakkelijker leren door te horen of te lezen, een ander door te doen, een volgende door samenwerking of expressie, enz. Daarnaast is er de (sociale) omgeving die het leren verrijkt. Dit zijn niet alleen docenten, maar ook andere volwassenen en andere kinderen. Een krachtige leeromgeving samen met intrinsieke motivatie is dan ook het meest efficiënt.

Om na te gaan in hoeverre je bepaalde kennis of vaardigheden beheerst, zou je dit kunnen toetsen. Maar toetsen is alleen zinvol als studenten vergeleken worden met zichzelf, niet met andere kinderen of met een 'gemiddelde'.

4.2. Doelgroep

Plan B is een school voor ieder studieniveau, waarin elke student zijn eigen leerlijn ontdekt en doorloopt. De school is toegankelijk voor studenten tussen de 7 en ca. 21 jaar. Er wordt zowel primair onderwijs (basisschool) als voortgezet onderwijs geboden. Kenmerkend voor de school is de kleinschaligheid en begeleiding door deskundige docenten en begeleiders. Ieder kind is uniek en samen moet ontdekt worden hoe de student het beste kan gedijen binnen deze sociocratische gemeenschap. Het is heel belangrijk dat de student in staat is actief deel te nemen aan de sociocratische besluitvorming.

Iedere student is welkom, mits hij gemotiveerd is om (weer) te leren en er geen sprake is van dusdanige gedragsproblematiek*, dat het de groepsprocessen en het individuele leerproces structureel belemmert.

**gedrag dat anderen in gevaar brengt, van slag maakt en hen belemmert in hun ontwikkeling. Dit gedrag komt voort uit diverse oorzaken die, voordat een kind mag deelnemen aan Plan B, onderzocht moeten worden en hiervoor eerst behandeling gezocht moet worden.*

Een potentiële student is op zijn plek op Plan B indien hij én zijn ouders in staat zijn aan te sluiten bij de visie en de werkwijze van de school. Daarbij is het belangrijk dat de school voor de student voldoende kansen ziet om zich te kunnen ontwikkelen. Plan B is een school waar veel mogelijk is en er ruimte is voor vele manieren van begeleiding en ontwikkeling.

4.3. Uitgangspunten

Uitdagende leeromgeving

Wij willen een uitdagende leeromgeving creëren door een diversiteit aan begeleiders, docenten en vrijwilligers aan te trekken; het uitbreiden van de beschikbare ruimtes en door middel van materialen. Hierdoor kunnen studenten op basis van vrijheid en intrinsieke motivatie hun eigen leerweg ontdekken en volgen. In deze vrijheid kunnen alle talenten en kwaliteiten tot uiting komen.

Vrijheid

Een belangrijke basis is dat jouw vrijheid eindigt waar die van de ander begint. We leven in een wereld waar we met anderen te maken hebben die ook vrij willen zijn. Om de veiligheid te waarborgen maken we samen afspraken over waarden en normen en stellen we samen de schoolregels op in de Schoolkring.

Gelijkwaardigheid

Natuurlijk is niet iedereen gelijk. Maar we gaan wel uit van gelijkwaardig zijn aan elkaar. Zo heeft iedereen een volwaardige stem in het geheel. Ieders wensen, voorkeuren en verlangens wegen even zwaar. Daarbij waarderen en respecteren we ieders eigenheid en uniek-zijn.

Respect en vertrouwen

We laten ieder in zijn waarde, we nemen ieder serieus en we luisteren oprecht naar elkaar. Door middel van het zelfsturend vermogen van de student leren zij om op hun eigen kracht te gaan vertrouwen.

Gehoord en gezien worden

Iedereen is uniek. Wij scheppen de ruimte om dat te kunnen zijn en te kunnen blijven, zodat de eigenwaarde, eigen wijsheid en eigen liefde tot volle bloei kunnen komen. Zo ontstaat er een veilige, uitdagende leeromgeving waarin de studenten gewaardeerd worden om wie ze zijn.

Verantwoordelijkheid

Met het hebben van vrijheid komt automatisch ook het nemen van verantwoordelijkheid. Ieder is verantwoordelijk voor zijn eigen keuzes. Om verantwoordelijkheid te kunnen nemen, leren studenten een mening te vormen en beslissingen te nemen. Door het consentbeginsel in de kringen ontstaat verbinding en saamhorigheid om besluiten gezamenlijk te dragen en daar de verantwoordelijkheid voor te nemen.

4.4. Sociocratie

Sociocratie heeft als uitgangspunt dat mensen unieke personen zijn. Ongeacht leeftijd, geslacht, afkomst, geloofsovertuiging, kennis en vaardigheden. Iedereen moet bij elke besluitvorming gelijkwaardig zijn en moet evenveel inspraak hebben. Sociocratie kent geen meerderen of minderen. En zo kun je dus ook niet spreken van een 'onwetende' jeugd en 'alwetende' volwassenen.

Als je vaak en voor langere tijd in een omgeving bent waarin je gevoelens, mening en ideeën serieus genomen worden, in gelijkwaardigheid met anderen en waarin je zelf mede

vorm kunt geven aan die omgeving, dan kun je optimaal (gaan) functioneren. Dit is voor ons een heel belangrijk uitgangspunt!

Binnen onze school als sociocratische organisatie, hebben we als uitgangspunt dat:

- Iedereen in principe uitstekend in staat is om – in overleg met anderen – zijn leeromgeving passend in te richten en te organiseren;
- Iedereen uitstekend in staat is om zijn eigen leerweg – met ondersteuning van deskundige docenten en begeleiders – optimaal vorm te geven.

In de sociocratische school is er een besef dat alles met alles verbonden is en een geheel vormt. Alle betrokkenen streven er dan ook naar om met respect om te gaan met zichzelf, de ander, de omgeving en de processen.

4.5. Kringen

In een sociocratische bestuursvorm is de organisatie opgebouwd uit kringen: groepen die ieder een eigen doel, beslissingsgebied en verantwoordelijkheid hebben. Zo kunnen er naar behoefte van de groep steeds nieuwe kringen ontstaan. Vaste kringen zijn de Schoolkring, de Studentenkring, de Stafkring, de Ouderkring en de Topkring.

Zowel studenten, docenten als ouders kunnen hun kennis, ideeën en ervaringen inbrengen om de school levend te houden. Als de kringen te groot worden om effectief te kunnen vergaderen is de kring zelf verantwoordelijk om te zorgen voor een werkbare situatie, bijvoorbeeld door het oprichten van een hulpkring.

Elke kring heeft een voorzitter en een notulist. Ook heeft elke kring een 'dubbele koppeling' - de voorzitter en een afgevaardigde - met een naast hogere kring.

Schoolkring

De schoolkring is het hart van de school, het management: hier wordt het beleid gemaakt. In de schoolkring zitten een afgevaardigde en de voorzitter uit de Studentenkring, de Stafkring, de Ouderkring en de Topkring. Zij geven samen vorm aan de school en beslissen over zaken. Denk hierbij aan het creëren van veiligheid door het maken van afspraken binnen de school en het handhaven van deze afspraken; inventaris en materiaal in de school; het organiseren van uitjes; beheren van het schoolbudget en de aanname van nieuwe docenten. De schoolkring vergadert minimaal 1x in de 6 weken.

Studentenkring

De Studentenkring is verantwoordelijk voor zaken die studenten aangaan. Hierin zitten alle studenten.

De studentenkring vergadert 1 x per week.

Stafkring

De Stafkring bestaat uit alle vaste begeleiders van Plan B. Zij verzorgen onder andere het onderwijs. De Stafkring overlegt over de dagelijkse gang van zaken en is verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Dit gaat over zowel fysieke als emotionele veiligheid. De staf kan voor de overige zaken binnen de school voorstellen doen aan de Schoolkring. De Stafkring vergadert 1x per 2 weken.

Ouderkring

In de Ouderkring wordt informatie uitgewisseld over de gang van zaken in de school. Dit is tegelijkertijd een plaats voor ouders om zich verder te verdiepen in het concept van

'natuurlijk leren' en de mogelijke invloed van dit concept op de thuissituatie. Deze kring bestaat uit alle ouders.

De Ouderkring vergadert 1 x per periode.

Topkring

De Topkring bestaat uit leden van de Staf- en de Ouderkring. De Topkring is het wettig bestuur van de school en eindverantwoordelijk voor de bewaking van het concept van Plan B. De Topkring streeft ernaar om zoveel mogelijk zaken binnen de school door de Schoolkring te laten regelen. Kan binnen de kringen over bepaalde zaken, die wel beslist moeten worden, geen overeenstemming bereikt worden? Dan komt na een redelijke termijn de beslissing bij de Topkring te liggen. De andere kringen verliezen dan zeggenschap. Dit kan een reden zijn om er samen uit te willen komen.

De Topkring bestaat uit 4 leden. Twee van hen zijn staflid en twee van hen zijn ouders. Daarnaast is de verdeling man-vrouw gelijk. De taken binnen de Topkring zijn uitsluitend verdeeld naar bekwaamheid.

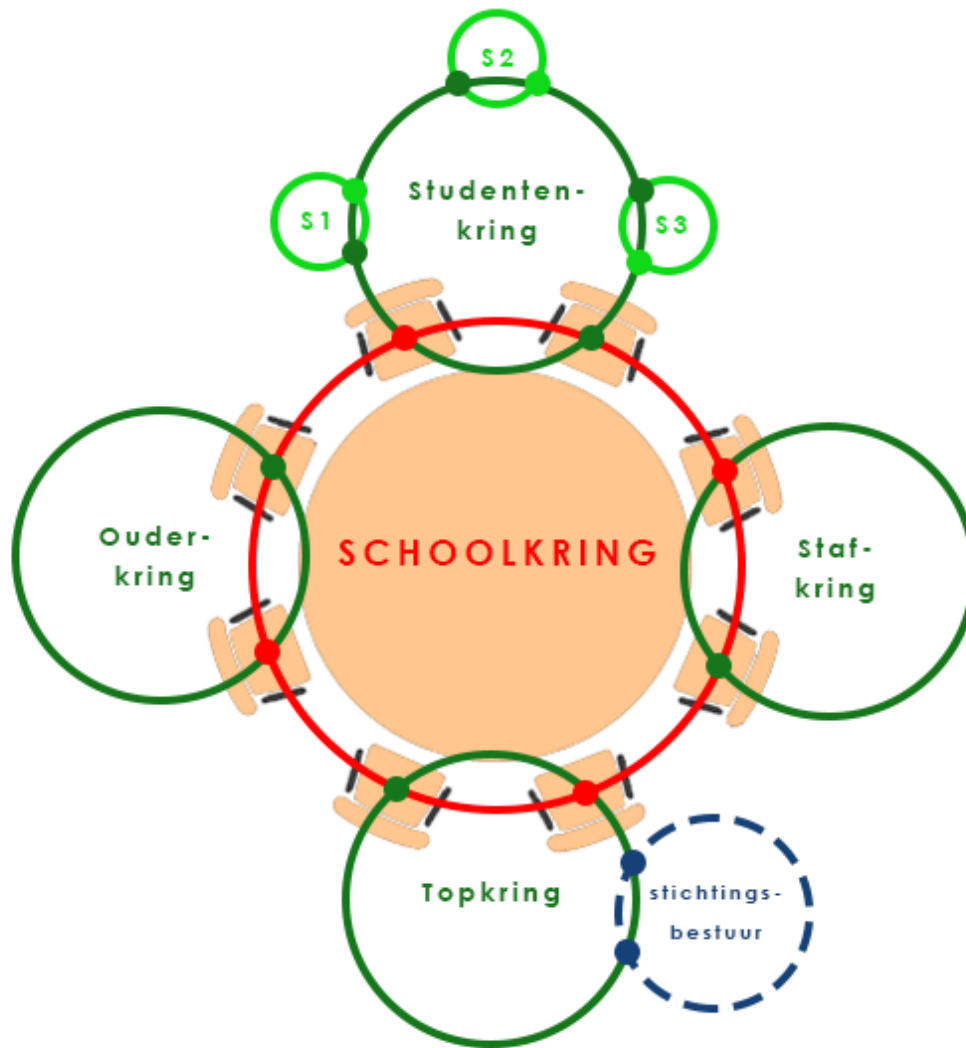
De Topkring vergadert minimaal 6x per jaar.

Overige en tijdelijke kringen

Er zijn behalve de genoemde kringen nog een aantal kringen. Een bijzondere kring is de Bemiddelingskring. Over deze kring is in paragraaf 10.3 meer te vinden.

Verder kunnen er nog allerlei subkringen ontstaan, zoals een dierenkring (die de dieren verzorgt), een kookkring (die wekelijks gerechten maakt), enz.

Soms kunnen kringen ook tijdelijk zijn, dit zijn dan eigenlijk commissies. Bijvoorbeeld een kring die een bepaalde viering (bijvoorbeeld een jubileum, kerst, enz.) organiseert, of een kring die een schooluitje gaat organiseren, enz.

Sociocratisch Kringmodel (van bovenaf gezien): elke kring heeft een dubbele koppeling middels de voorzitter en een afgevaardigde van elke naaste kring. In deze figuur heeft de Studentenkring als voorbeeld 3 subkringen.

4.6. Consentmethode

Op Plan B werken we met de consentmethode om de school te besturen, om besluiten te nemen en om conflicten op te lossen. Belangrijk bij het werken op deze manier, is dat er geen besluiten genomen mogen worden zolang er nog zwaarwegende, beargumenteerde bezwaren op tafel liggen. Er wordt dus altijd besloten op basis van consent. Iedereen moet zijn consent kunnen geven aan de beslissing die genomen wordt. Het kan nog steeds zijn dat je het er niet (helemaal) mee eens bent, maar omdat je geen zwaarwegend, beargumenteerd bezwaar meer hebt, kan je toch akkoord gaan. (Dit is niet te verwarren met een vetorecht, waarbij één persoon of partij zonder opgaaf van redenen de beslissing kan blokkeren. We hebben het hier echt over het recht om te argumenteren.) Overigens heb je ook altijd het recht om later alsnog bezwaar te maken tegen een genomen besluit. Het besluit wordt dan opnieuw in overweging genomen. Zo kan een genomen besluit dus ook altijd nog weer veranderd worden. Besluiten zijn daardoor niet star en inflexibel, maar bewegen mee met de groei van de organisatie.

Het kan in eerste opzicht lijken dat besluiten die op deze manier genomen worden, omslachtiger zijn. De ervaring leert dat het nemen van het besluit soms iets langer duurt, maar dat er vervolgens wél een gedragen besluit ligt dat iedereen wil uitvoeren. Daarmee wordt de uitvoering efficiënter en hoeft er minder vaak teruggekomen worden op genomen besluiten, omdat heel helder is geworden hoe en waarom dit besluit genomen is.

De consentmethode staat voor 'gelijkwaardigheid' en 'met consent genomen besluiten', met als resultaat: balans. Consent betekent: geen overwegend beargumenteerd bezwaar. Als je consent geeft, ben je bereid en in staat om een besluit uit te voeren.

De consentmethode is vooral een heel praktisch gerichte manier van werken. Door te doen, ervaar je dat het werkt. Door te doen, ervaar je dat iedereen serieus genomen wordt. Door te doen, is de kring samen verantwoordelijk. Je kunt de consentmethode toepassen in alle situaties: in je gezin, je werk, je organisatie, op school. Het fijne van de methode is dat die geen beperkingen oplegt, maar ruimte geeft: constant krijgt elk lid van de kring nieuwe inzichten en kan iedereen blijven groeien. Leren houdt dus nooit op.

5. Inrichting van het onderwijs

Plan B als school gaat er vanuit dat:

- Iedereen van zichzelf actief en nieuwsgierig is en een natuurlijke drang heeft om zich te ontwikkelen;
- Leren het meest effectief en efficiënt is als mensen dit vanuit intrinsieke motivatie doen;
- Mensen de vrijheid moeten hebben hun unieke vaardigheden, creativiteit en talenten te ontwikkelen en toe te passen in de wereld waarin zij leven;
- Een krachtige en diverse sociale, natuurlijke en cultureel-technologische omgeving de beste voorwaarden biedt voor een optimale ontwikkeling.

Plan B beschikt over een veelzijdig team met een gedeelde visie op het onderwijs. In samenspraak met de student proberen de docenten zoveel mogelijk vanuit de student te werken, richting zijn zelf gestelde doelen en via de samen bepaalde wegen. Het is vanzelfsprekend dat een student zich aanmeldt bij Plan B om te leren, maar dan wel vanuit intrinsiek oogpunt.

5.1. Pedagogisch klimaat

Op Plan B werken wij vanuit het 'natuurlijk leren'. Onze manier van werken en ook hoe wij de school inrichten zorgt ervoor dat kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit ziet er dus heel anders uit dan de meeste andere scholen.

5.1.1. Je veilig voelen

De belangrijkste voorwaarde om tot leren te komen is dat je je veilig voelt. Veiligheid is een basisbehoefte. Je veilig voelen is daarom dus ook een van de belangrijkste dingen bij ons op school! Hiervoor zorgen wij – studenten en begeleiders – samen.

Er zijn vaste begeleiders op school die de kinderen goed kennen. Deze stafleden zijn goed op elkaar ingespeeld. Er wordt op een gelijkwaardige manier met elkaar en met de kinderen/jongeren gecommuniceerd. Zij zijn daardoor een constante en betrouwbare factor in het leven van de studenten.

Op school wordt uitgebreid aandacht besteed aan het vormen van een stabiele groep en aan het voorkomen van pesten. Uit ervaring weten we dat in een stabiele groep ruzies en pestgedrag constructief met elkaar worden opgelost en dat studenten elkaar hier ook op (leren) aanspreken. De studenten en begeleiders zijn samen verantwoordelijk voor een veilige sfeer. Vanuit gelijkwaardigheid worden afspraken en regels gemaakt zodat er veilige grenzen zijn en dat er met respect met elkaar wordt omgegaan. Als iemands gedrag een bedreiging blijft voor de veiligheid in de groep en hij zich daar niet op laat aanspreken, kan hij in het uiterste geval niet op school worden toegelaten.

Veel mensen voelen zich veilig bij andere mensen die zij vertrouwen en die hen accepteren zoals ze zijn. Je hoort er bij en je mag meedoen. Als je serieus genomen wordt en er wordt naar je geluisterd, dan voel je je gewaardeerd en gerespecteerd. Op Plan B telt iedere stem mee, dus ook die van jou! Je wordt gehoord en je mag er zijn!

Als aan deze behoefte van veiligheid wordt voldaan, kom je tot optimale zelfontplooiing. Omdat het gaat om een behoefte, is de drang om te leren dus niet te stoppen! Het is dus NIET nodig om te sturen of te dwingen tot leren. Bij Plan B vertrouwen we op deze behoefte aan zelfontplooiing en op het vermogen van een student om hier vorm aan te geven.

5.1.2. Vertrouwen hebben in het vermogen tot leren

Ieder mens kan en wil zichzelf van nature ontplooiën en ontwikkelen. We zijn van nature nieuwsgierig en leren, als voldaan is aan de voorwaarden van veiligheid, vanzelf alles wat we nu en later nodig hebben in de maatschappij.

Er is daar dus geen druk van buitenaf voor nodig. Leren doen we echter niet alleen, niet zonder hulp, maar wel zélf en op onze eigen manier (zie ook 'Zin in leren' van Prof Luc Stevens). Bij Plan B vertrouwen wij op dat vermogen van de studenten. Door hen het vertrouwen te geven dat ze het zélf kunnen, gaan zij ook vertrouwen op zichzelf en ontwikkelen daarmee hun zelfvertrouwen. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor hun leven en hebben zelf het vermogen om het op hun manier vorm te geven.

Vertrouwen hebben op het vermogen van studenten dat zij zichzelf ontwikkelen is óók dat een student zelf het vermogen heeft om zijn emotionele problemen op te lossen. Van de begeleiders in de school én ouders wordt verwacht dat zij vertrouwen op het vermogen van de studenten, en hun eigen oordelen en verwachtingen zoveel mogelijk leren los te laten.

Studenten worden wél geholpen met het ontwikkelen van zowel cognitieve, praktische en emotionele vaardigheden als ze aangeven dit te willen. Een oudere student zal dit aangeven door iets letterlijk te vragen terwijl een jongere student dit aan kan geven door bijvoorbeeld te huilen of gefrustreerd te reageren. Van begeleiders wordt dan ook verwacht dat ze de studenten goed observeren en aanvoelen of een student om hulp 'vraagt' en vervolgens responsief gedrag vertonen. Door het 'actief luisteren' (Thomas Gordon) door de docenten, worden de studenten geholpen hun eigen oplossingen te vinden. (zie ook Maria Montessori: 'Help mij het zelf te doen')

Soms hebben studenten te maken met een persoonlijke situatie waarbij ze (nog) niet goed in hun vel zitten. Dit kan te maken hebben met o.a. het hebben gevolgd van regulier onderwijs waarbij zij niet zich goed konden ontwikkelen en hun gevoel in de verdrukking kwam. Ondanks intrinsiek gemotiveerd te zijn komt een student met deze bagage toch in een ontscholingsfase terecht. Dit betekent dat er een verandering gaat plaatsvinden van 'altijd iets moeten' naar eerst 'helemaal niets moeten'. Dit heeft mentaal en emotioneel een grote impact op de student (en op de ouders/ verzorgers). Deze fase kan zich kenmerken door ander gedrag waarin oude manieren nog worden geprobeerd (maar niet werken), waarin afstemming met de groep moet plaatsvinden, waarin er dagenlang soms niets lijkt te gebeuren maar ook waarin vaak lang weg gestopte lichamelijke klachten naar boven komen waardoor een student veelvuldig thuis kan komen te zitten door vermoeidheid en/of ziekte.

Ouders/ verzorgers hebben op het gehele proces een grote invloed. Het is van belang dat zij volledig achter hun kind staan omdat anders het kind zich niet volledig kan overgeven aan deze nieuwe periode. Een kind zal altijd loyaliteit hebben naar ouders toe en daardoor in een impasse komen wanneer het ook graag wil deelnemen op Plan B. Daarom zijn er bij de aannameprocedure cursusavonden georganiseerd om zo ook ouders goed te kunnen ondersteunen.

5.1.3. Verantwoordelijkheid nemen

Bij Plan B krijg je de vrijheid om je eigen leven vorm te geven en om datgene te doen wat je zelf belangrijk vindt. Je mag dit doen in je eigen tijd, in je eigen tempo en op jouw eigen manier. Maar dit betekent NIET dat er geen grenzen zijn.

In een omgeving zonder grenzen voelt niemand zich veilig. Niemand voelt zich dan verantwoordelijk en er kan chaos ontstaan. Binnen de gemeenschap van de school ben je verbonden met elkaar. Vrijheid voor iedereen kan alleen bestaan als er rekening gehouden wordt met de vrijheid van anderen. Hiervoor is het noodzakelijk dat er afspraken worden gemaakt en dat grenzen bewaakt worden.

Afspraken worden door studenten en begeleiders samen gemaakt. Studenten zijn zelf (mede)verantwoordelijk voor het leefklimaat binnen de school. Ook de consequenties bij het overtreden van de regel worden door de studenten en begeleiders samen bedacht. Hierdoor voelen studenten zich ook meer verantwoordelijk voor het naleven van deze afspraken en regels. Ze hebben meer de neiging om zich dan ook aan de regels te houden. Ze spreken elkaar daarop eerder aan dan wanneer zij die regels niet zelf hebben gemaakt maar deze worden opgelegd. Vrijheid is er dus mét verantwoordelijkheid voor jezelf en voor elkaar.

Kinderen gaan ook op zoek naar grenzen. Door dit zoeken naar je eigen grenzen en de grenzen van anderen, ontstaan er soms conflicten. Door conflicten ook weer op te lossen, leer je wie je zelf bent en hoe je rekening kunt houden met anderen. Je leert hoe je conflicten op kunt lossen op een geweldloze manier die voor iedereen respectvol is. Aspecten als bijvoorbeeld leeftijd spelen hier een rol in. Als een 4-jarige iemand slaat is dat anders dan als een 14-jarige dat doet. Met deze verschillen wordt rekening gehouden binnen de school.

Op deze manier kan elke student optimaal van zijn vrijheid genieten mét veilige grenzen. Ze zijn bij machte om zelf invloed uit te oefenen op die regels en afspraken. Op die manier kunnen ze vrijheid ervaren én verantwoordelijkheid leren dragen.

5.1.4. Verschillende vormen van leren

Omdat leren een organisch proces is, verloopt het in veel gevallen niet lineair, maar op een verrassende manier die echt past bij de student zelf. Het is dus niet zo dat alle studenten een vaste route zullen volgen voor wat betreft hun leervoorkeuren (dus via spelen naar vraaggestuurd leren naar aanbodgestuurd leren). Die voorkeuren zijn heel individueel, vaak al snel duidelijk zichtbaar en ze staan niet vast.

Veel studenten hebben al direct bij binnenkomst een duidelijke voorkeur voor vraaggestuurd, aanbodgestuurd of spelend leren. Sommige studenten gedijen goed in een omgeving die veel actief aanbod biedt, en andere studenten haken dan juist af en willen volledig zelfgestuurd aan de gang. Deze beide (uiterste) voorkeuren komen voor en zijn uiteraard oké. Soms is het wel nodig om te kijken naar de achterliggende oorzaak van zo'n specifieke voorkeur. Een eenzijdige manier van leren en spelen kán een student beperken in zijn ontwikkeling, waardoor hij minder vrij en ongedwongen kan zijn wie hij is. Soms is er een blokkade die met de tijd, of met de juiste aanpak, best kan verdwijnen, waardoor de mogelijkheden van het kind worden verruimd. Zodat hij zich in allerlei leersituaties prettig voelt en tot zijn recht komt.

Leren vanuit eigen interesse

We gaan hoofdzakelijk uit van natuurlijk leren, dus van waar de studenten in zijn geïnteresseerd, wat hen motiveert, waar ze van nature en uit zichzelf al mee bezig zijn, wat ze leuk vinden om te doen, waarin ze zichzelf uitdagen, waar ze over praten, in welke activiteiten ze elkaar en zichzelf vinden.

De studenten ontwikkelen bepaalde vaardigheden, inzichten en kennis terwijl ze bezig zijn. Zo oefenen ze bijvoorbeeld meetkunde en natuurkunde bij het bouwen van een boomhut of brug; leren ze o.a. organiseren, taal, sociale vaardigheden en rekenen bij het organiseren

van een markt of open middag; en doen ze bijvoorbeeld bij koken kennis op over levensmiddelen, hoeveelheden en gezondheid.

Als we zicht hebben op wat er leeft bij de studenten zelf, faciliteren we hen in die interesses en motivaties. Dit houdt in dat we hen hiervoor de ruimte geven; het spel respecteren; interesse tonen in hun activiteiten; en randvoorwaarden creëren, zoals de inrichting van de schoolruimtes hierop (verder) afstemmen.

Vraaggestuurd leren

Daarnaast kunnen studenten ook expliciet de vraag neerleggen voor een bepaalde activiteit, zoals leren schrijven, rekenen, lezen, in de werkplaats werken, koken, een (gezelschaps)spel spelen, enz. Vaak komt deze vraag niet uit maar één student, maar sluiten er meerdere studenten aan bij een activiteit. Er worden gezamenlijk afspraken gemaakt over o.a. de invulling, de duur, de frequentie van de activiteiten. Studenten kunnen aansluiten bij een activiteit om eens te ervaren, maar kunnen ook gericht naar een doel werken, bijvoorbeeld het halen van een bepaald niveau of het werken naar een examen.

Aanbodgestuurd leren

We hebben altijd een aanbod van leermaterialen, interessante onderwerpen/projecten en mensen met bepaalde kennis en vaardigheden op school aanwezig. Studenten kunnen deze bronnen gebruiken als inspiratie voor hun eigen ontwikkeling. Maar ook vanuit de docenten en begeleiders (of andere studenten) bieden we leeractiviteiten aan. Dit zijn vooraf uitgewerkte opdrachten waaraan gewerkt wordt. Aanleiding voor aanbodgestuurd leren kan zijn dat een begeleider vanuit enthousiasme iets aanbiedt; een begeleider een bepaalde leerbehoefte opmerkt bij een of meer studenten; studenten die aangeven behoefte te hebben aan een structureel aanbod van een activiteit; vanuit een periodegesprek blijkt er behoefte te zijn aan een aanbodgestuurde activiteit.

Daniel Greenberg, auteur van "De Vrijheid van de Sudbury Valley School" stelde zich de vraag 'Hoe leer je iets' en in het bijzonder welke relatie is er tussen het volgen van een les en de manier waarop men leert. Hij onderscheidt hierin drie manieren van leren.

Verkennen – nieuwsgierig uitproberen

De eerste is het 'nieuwsgierig uitproberen'. Dit houdt een snelle, spontane en niet weloverwogen kennismaking in met datgene waar je toevallig tegenaan loopt. Nieuwsgierig uitproberen eindigt meestal niet serieus maar helpt je met het opbouwen van een groot reservoir aan kennis. Deze vorm van leren is de basis voor het verdere leren.

Spelend leren

De tweede manier is het 'spelend leren'. Deze vorm heeft niets te maken met de eerste vorm of de derde vorm. Het is een ander soort leren. Het hoofddoel is 'plezier maken' en leren is een bijproduct.

Meesterschap

De derde vorm van leren is 'meesterschap'. In tegenstelling tot de eerste vorm van leren, gaat het hier om het beheersen van een bepaalde kennis of bekwaamheid. Kenmerkend is een grote betrokkenheid en intensiteit. De drang is niet te stoppen, het neemt volledig bezit van je. Het is niet mogelijk dit leren in fasen te doen. Ook is het een intrinsieke, zelf evaluerende vorm van leren. Je stelt jezelf een doel om iets op een bepaald gebied te beheersen en je stopt alleen dan als je jezelf ervan hebt overtuigd dat je dit doel hebt bereikt. Niemand anders kan dit voor je doen.

5.2. Didactisch handelen

Het didactisch handelen wordt gekenmerkt door samen leren, individuele aandacht, het stimuleren van zelfvertrouwen en variatie in de manier van leren. Het didactisch handelen sluit zoveel mogelijk aan bij iedere student, uitgaande van zijn (leer)mogelijkheden. De begeleiders en docenten houden rekening met de persoonlijke leerstijl en de cognitieve, sociale, affectieve en motorische vaardigheden. De begeleiders observeren de interesses en groepsdynamiek, en beschikken over de pedagogische tact om een terughoudende houding aan te nemen t.a.v. sturen en controleren. We vertrouwen op het vermogen van de studenten om hun eigen leven vorm te geven en daarin precies die dingen te doen, die zij nodig hebben. Individuele hulpvragen van studenten worden gesignaleerd en er wordt optimale hulp en begeleiding geboden. Van alle begeleiders, docenten en vrijwilligers wordt verwacht dat zij de basisafspraken, de uitgangspunten en het onderwijsconcept van Plan B onderschrijven en integreren in hun pedagogisch en didactisch handelen.

De begeleiders ondersteunen studenten in hun leer- en ontwikkelbehoefte met onder andere de volgende didactische methoden en vaardigheden:

- observeren en analyseren
- 'niets doen'; terughoudendheid en de student laten in zijn activiteit
- samen spelen
- samen werken
- samen iets onderzoeken
- een (onderwijsleer)gesprek
- uitleg
- directe instructie bij een vaardigheid
- kringgesprek of schoolkring
- voorzien in leermateriaal om zelfstandig mee te werken
- een themales
- enzovoorts.

Voor het faciliteren van de ontwikkeling van onze studenten zorgen we voor een rijk en gevarieerd aanbod aan lesmateriaal en leermiddelen, dat goed toegankelijk is of bij specifieke behoeftes gezocht kan worden, waarbij we rekening houden met verschillende leervoorkeuren:

- Leren door kennis-nemen-van, ervaren (experimenteren), reflecteren en evalueren
- Differentiëren naar niveau en interesse, leeftijdsonafhankelijk
- Beelddenkers versus talig zijn
- Het afstemmen van de voorbereide omgeving (leermiddelen, projecten, lesaanbod) op de interesses en de ontwikkelingsleeftijd van de studenten, met oog voor en kennis van doorgaande leerlijnen en de kerndoelen.

5.3. Onderwijsinhoud

Wij streven naar een onderwijsaanbod waarin natuurlijk leren optimaal samenkomt met de wettelijke kerndoelen. Doordat wij uitgaan van de sociocratie, voegen we op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling hier nog iets aan toe. De aandacht ligt daarbij op de ontwikkeling van inzicht door de studenten in zichzelf en de relatie met anderen.

Studenten verschillen o.a. in ervaring, in tempo, in uithoudingsvermogen, in aanleg en in karakter. We bieden daarom een leeromgeving waarin de student de ruimte en vrijheid heeft om zijn eigen ontwikkeling vorm te geven en om zijn persoonlijke leerdoelen te kunnen behalen. Deze liggen niet alleen in het basispakket aan vakken, maar ook vooral daarbuiten.

De hoofdtaak van de begeleiders is een klimaat creëren waarin de student wordt uitgedaagd en gestimuleerd om zich te ontwikkelen op allerlei leergebieden. Studenten leren reflecteren op hun gedrag en worden bewust gemaakt van hun verantwoordelijkheid. Basisvaardigheden als beargumenteren, converseren, taalvaardigheid en rekenvaardigheid worden volop getraind binnen de sociocratische structuur.

5.4. Leermiddelen

Bij het vormgeven van hun persoonlijke leerweg, hebben de studenten de keuze uit diverse leermiddelen.

Lesboeken

Op school zijn er voor het PO en het VO boeken aanwezig voor de vakgebieden die op dit moment aan de orde zijn. We breiden ons assortiment steeds verder uit naar gelang er studenten op een ander niveau, in een volgend leerjaar of aan andere vakgebieden werken. De docenten bepalen in overleg met de student welk lesboek geschikt is. Mocht het gewenste boek niet aanwezig zijn, dan wordt het door school aangeschaft. Als een student een boek voor zichzelf en/of thuisgebruik wil hebben, dan betalen de ouders het boek.

Exova

Op Plan B werken we met de leerdoelenmap en online omgeving van Exova. Exova biedt de vakken en kerndoelen voor het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs op een vrije manier. De studenten werken op hun eigen manier aan een onderwerp en/of maken werkbladen die zelf na te kijken zijn.

Afstandsonderwijs

Studenten kunnen ervoor kiezen om te werken met schriftelijk cursusmateriaal van bijvoorbeeld de NHA of LOI, dat voldoet aan de eindtermen van vmbo-t, havo en vwo. Ook cursussen van andere aanbieders en cursussen die gericht zijn op concrete beroepen komen in aanmerking. Externe vakleerkrachten beoordelen in dat geval het ingezonden huiswerk en monitoren het leerproces van de studenten. De kosten hiervoor worden betaald door de ouders en komen bovenop het schoolgeld.

Gastlessen en excursies

Plan B probeert de buitenwereld de school binnen te halen en deze te benutten. Gasten zijn van harte welkom om te vertellen over hun vak, hobby of levenservaring. Ook gaan we geregeld op excursie, voorbereid met een bepaald doel of juist als aanleiding om te inspireren.

Materialen

We maken gebruik van divers leermateriaal. Bijvoorbeeld:

- spelmaterialen voor rollenspellen
zoals verkleedkleden, speelkeukentje, winkeltje, poppenhoek, speelgoedauto's
- bouw- en constructiemateriaal
zoals Lego, kapla, Duplo, Megablocks, kussens
- heel veel (bord)spellen waaronder coöperatieve en strategische spellen
zoals Yahtzee, Zeeslag, twister, schaakspel, etc.
- creatief materiaal
zoals teken-/schildermateriaal, kosteloos materiaal, handwerk-/timmermaterialen, klei
- buitenspeelmateriaal
zoals ballen, springtouw, scheppen en zand
- Montessori-materiaal

- om te rekenen en voor taal
- lesmethodes
zoals Rekenwonders, Alles is taal
- digitaal lesmateriaal
zoals Squala, Beter Rekenen, Beter Spellen en Khan Academy
- materiaal voor huis-tuin-keukenexperimenten
zoals vergrootglas, glaswerk, verschillende stoffen (zout, suiker, etc.)
- projectmateriaal
zoals eigen projectmateriaal of van externe instanties zoals lesmateriaal van o.a. IVN
- boeken
van AVI-boekjes en informatieve boeken tot prentenboeken en stripboeken
- mindgames
zoals SmartGames, puzzels, en breinbrekers
En nog veel meer.

Specialisten en gastdocenten

Naast lessen door bevoegde docenten nodigen wij ook regelmatig gastdocenten en deskundigen op allerlei gebied uit. We bieden studenten de mogelijkheid om, bij verdieping in een bepaald onderwerp, een specialist uit te nodigen voor kennisoverdracht. We willen een zo breed mogelijk palet aan professionele kennis en deskundigen aan ons binden.

Leerruimtes

We hebben verschillende ruimtes in ons gebouw die uitnodigen tot leren/werken:

- huiskamerlokaal
met allerlei speel-/leermaterialen voor de jongste kinderen
- Het Lab
een werkplaats/atelier met allerlei materialen om je kunstzinnig te uiten
- keuken
met o.a. keukenwerkplaats, werkplekken en eettafel
- groene buitenruimte
twee grote grasvelden en een bostuin die we de komende jaren verder willen inrichten met elkaar
- de wijk
met speeltuinen met speeltoestellen

5.5. Persoonlijke ontwikkeling

Als school proberen wij de aangeboren nieuwsgierigheid die alle kinderen van nature hebben zoveel mogelijk te faciliteren en aan te vullen. Alle spontane leervragen die ontstaan uit vrij spel, of het zien van een filmpje, lezen van een boek etc. kunnen waardevolle leermomenten opleveren. Aan de begeleiders de taak daar goed op in te spelen. Onze stafleden zijn getraind en gespits op het herkennen van gemotiveerde leervragen en proberen daar maximaal in te faciliteren, mits dat door de student natuurlijk gewenst is. Daarnaast nemen onze stafleden (in overleg met de Schoolkring) ook initiatief om projecten op te zetten, themaweken of -maanden te organiseren (bijvoorbeeld rondom geschiedenis, beroepen, seizoenen etc.) en nieuwe leermogelijkheden aan te bieden.

Taalachterstand

Kinderen leren spelenderwijs steeds beter praten en taal gebruiken. Bij ieder kind verloopt de taalontwikkeling in zijn eigen tempo. Maar soms blijft een kind wat meer achter in zijn taalontwikkeling. Dit kan een aangeboren problematiek zijn of door te weinig praten met het kind in m.n. de thuisomgeving. Dat een kind een taalachterstand heeft valt dan bijvoorbeeld

op doordat uitleg minder goed wordt begrepen. Technisch lezen is voor deze kinderen vaak niet het probleem, maar begrijpend lezen wel.

Indien er bij een student sprake is van een taalachterstand, zal er in samenspraak met de student en ouders gekeken worden naar de stappen die genomen kunnen worden. Doordat we werken vanuit de behoefte van de student, zijn extra taallessen eenvoudig in te plannen. Indien er ondersteuning van buiten nodig is, zal hiervoor een plan worden gemaakt.

Andere voertaal dan Nederlands

Studenten leren bij ons op hun eigen manier vanuit intrinsieke motivatie. Studenten met een andere voertaal dan Nederlands kunnen op een natuurlijke manier bezig zijn met het zich eigen maken van de Nederlandse taal door de interactie met anderen. Doordat we werken vanuit de behoefte van de student zijn extra taallessen eenvoudig in te plannen. Waar nodig kan er ondersteuning ingezet worden van een specialist die de voertaal van de student spreekt.

5.6. Multiculturele samenleving en burgerschap

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig naar de wereld om hen heen en willen zich daarmee verbinden. Via hun eigen straat, wijk en woonplaats, televisie en de nieuwe media komen zij per definitie in contact met andere culturen en religies. Het gaat bij cultuur niet alleen om afkomst, het gaat ook om gewoonten, waarden, normen, godsdienst en taal. In de samenleving zijn er op dit gebied dan ook veel verschillen. Dit maakt mensen uniek. Onze school is deze maatschappij ook in het klein. Als school accepteren we de verschillen tussen studenten en willen we hen niet veranderen in iets wat ze niet vanuit zichzelf zijn. Hierdoor zullen zij de verschillen tussen henzelf en andere mensen ook accepteren en anderen niet willen veranderen. Dit is volgens ons de beste voorbereiding die ze kunnen krijgen op een multiculturele samenleving. Het beleid van de school bevordert een respectvolle houding naar andersdenkenden en -levenden, voor zover zij de Nederlandse wet naleven.

Ook besteedt de school op kritische wijze aandacht aan - en neemt zo nodig stelling in tegen - radical(iserend)e of extreme opvattingen die indruisen tegen de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Gezien de sociocratische uitgangspunten van ons onderwijs, is dit een vanzelfsprekendheid. Juist onze sociocratische werkwijze waarborgt dat iedere stem gehoord wordt, er gedragen besluiten moet zijn en er dus geen podium kan ontstaan voor radicaliserende en/of extreme opvattingen in groepsvorm.

Alle signalen van intolerantie zullen – indien deze niet door studenten zelf ter sprake worden gebracht – door de Stafkring aan de orde worden gesteld.

Als richting zijn wij een algemeen bijzondere school. Er worden geen kinderen of jongeren op school geweigerd op grond van hun geloofs- of levensovertuiging. Discriminatie wordt absoluut niet getolereerd. Niet op geslacht, noch op huidskleur, seksuele geaardheid, opvattingen, gewoonten, enz.

Bovenstaande is in de praktijk terug te zien in onder meer:

- Het behandelen (bij maatschappijleer en burgerschap) van onder meer de actualiteit; de Nederlandse en Europese democratische staatsinrichting; normen en waarden; sociale redzaamheid; zorgen voor jezelf en je omgeving; morele opvattingen die kunnen verschillen in de maatschappij;
- Kringgesprekken over gerelateerde zaken die op school spelen;
- Het gelijkwaardig omgaan met mensen met een andere culturele achtergrond, andere levensovertuiging, enz. binnen de school (studenten en staf) en daarbuiten;
- Het oplossen van onderlinge conflicten, ook in de Bemiddelingskring;

- Het onder woorden brengen van je mening bijvoorbeeld bij het behandelen van een motie;
- Schooluitjes worden hoofdzakelijk door studenten zelf georganiseerd, hiervoor zullen zij contacten moeten leggen buiten de school;
- Studenten leren in echte situaties om te gaan met medeburgers tijdens een schooluitje, bij het doen van boodschappen, in de bibliotheek, bij het uitnodigen van gastdocenten, het doen van een maatschappelijke stage, enz.
- Studenten leren voor zichzelf opkomen, hun mening telt, zij doen ertoe;
- Onderbouwen van je keuzes in o.a. de periodegesprekken met ouders en coach over je leerwensen;
- Leren omgaan met tegenslag;
- Evaluatie en intervisie;
- En meer...

Bovenstaande komt vooral in de dagelijkse omgang met elkaar aan bod. Wat niet aan bod komt, brengt de school zelf ter sprake. Wij onderzoeken nog of wij hierbij gebruik willen maken van een methode. En zo ja, welke methode.

5.7. Toelating nieuwe studenten

Op Plan B geven we onderwijs op een heel andere manier vorm dan de meeste andere scholen. De keuze voor Plan B zal dan ook een bewuste keuze moeten zijn. Wij bieden een brede ontwikkeling met veel eigen inbreng en vrijheid voor de student. Met die vrijheid komt ook het dragen van de bijhorende verantwoordelijkheid en het aanspreekbaar zijn op gedrag. Belangrijk is dat de student en de ouders het onderwijsconcept van de school begrijpen en daar volledig achter kunnen staan. Dit vraagt misschien ook bereid te zijn de houding, overtuigingen en verwachtingen ten aanzien van leren zo nodig bij te stellen.

Bij de toelating van een eventueel nieuwe student, houden we rekening met een goede balans in de studentengroep. Dit houdt in dat we kijken naar o.a. motivatie voor onze vorm van onderwijs, zelfstandigheid en aanspreekbaarheid op gedrag.

We hanteren toelatingseisen en een toelatingsbeleid. Deze worden verstrekt bij de rondleiding als er interesse is in een kennismakingsperiode bij Plan B.

Eerste kennismaking

De eerste kennismaking is vaak een open middag of een telefoongesprek.

Oriëntatiegesprek

Na de eerste kennismaking volgt altijd eerst een rondleiding en een oriëntatiegesprek met de betreffende student en zijn ouder(s) zodat we elkaar beter leren kennen. Dit gesprek is ook om samen vast te stellen of een keuze voor Plan B vanuit vrijheid gemaakt wordt en of het ook een bewuste keuze is voor onze vorm van onderwijs, met bijhorende vrijheden én verantwoordelijkheden. Bij dit gesprek zijn de schoolleider, po/vo-coördinator¹; en een of twee studenten aanwezig.

Kennismakingsperiode

Daarna start de kennismakingsperiode van 4 weken. De kennismakende student is elke week minimaal 2 dagen en in ieder geval één volledige schoolweek op Plan B. De student blijft

¹ PO = Primair Onderwijs (basisonderwijs)
VO = Voorgezet Onderwijs

nog ingeschreven op zijn huidige school. Aan het einde van de kennismakingsperiode wordt er een keuze gemaakt en vindt ook de eventuele inschrijving op Plan B plaats.

Ouders worden ook geïnformeerd zodat zij kennismaken met wat de sociocratie inhoudt en hoe de school werkt. Op deze manier kunnen zij beter het proces begrijpen waarin hun kind zit in de kennismakingsperiode.

De totale kosten voor de kennismakingsperiode voor ouders en student bedragen € 350,-.

Mocht er onverhoopt aanleiding toe zijn, dan hebben zowel de kennismaker, de ouders als de school de mogelijkheid om de kennismakingsperiode vroegtijdig te beëindigen. Dit wordt altijd in een persoonlijk gesprek gedaan voor een goede afronding met elkaar.

Ook vragen we de kennismaker en zijn ouders om een intakeformulier in te vullen en vragen we van de huidige school om een onderwijskundig rapport in te vullen.

Reflectie

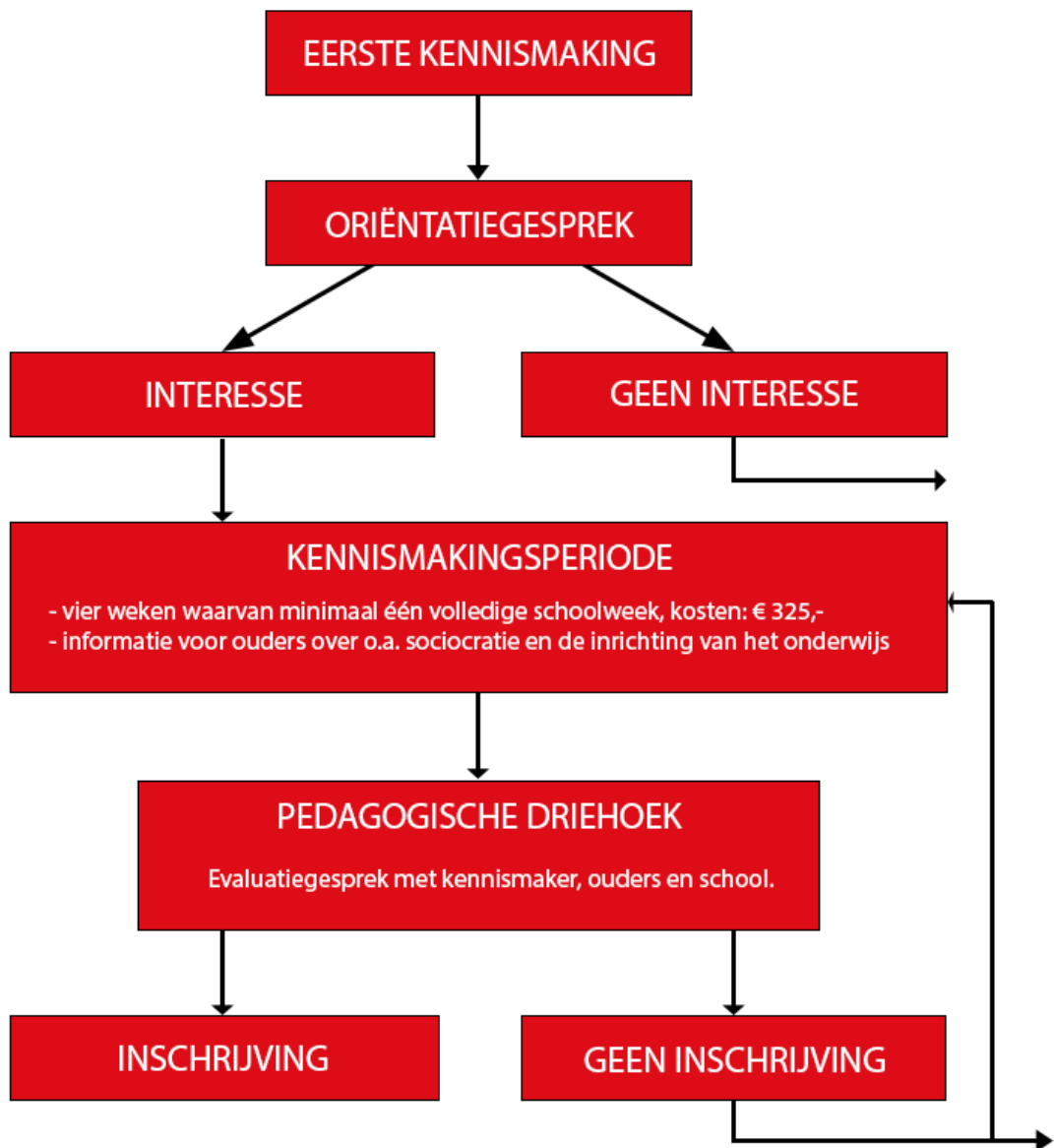
Tussentijds en in de laatste week van de kennismakingsperiode vindt er een reflectief moment plaats in de schoolkring. De kennismaker en alle andere kringleden krijgen de gelegenheid aan te geven hoe zij de kennismakingsperiode (hebben) ervaren. Op deze manier wordt er over en weer open en eerlijk aangegeven wat er nodig is zodat de school ook echt past bij de kennismaker.

Afronding van de kennismakingsperiode

In de laatste week vindt het afsluitende evaluatiegesprek plaats tussen ouder(s), student en school. Samen bespreken we wat onze bevindingen (ook die van de medestudenten) zijn. Past de manier van onderwijs en de vanzelfsprekend daarbij horende verantwoordelijkheid bij de student? Staan ouders achter het concept van de school en durven zij het leerproces aan hun zoon/dochter toe te vertrouwen? Kan de school bieden wat de nieuwe student nodig heeft om zich te kunnen ontwikkelen?

Als er vanuit de school nog twijfel is of de school kan bieden wat de potentiële student nodig heeft en daardoor niet kan worden ingeschreven, dan wordt onderbouwd waarom hiertoe is besloten. Student en ouder(s) kunnen een onderbouwing schrijven waarom Plan B volgens hen mogelijk toch een passende school zal zijn. Een vervolgstap is dan bijvoorbeeld een verlenging van de kennismakingsperiode.

Bij het inschrijven van de student wordt een contract opgemaakt. Deze wordt ondertekend door de school, de ouders én de student. Plan B geeft de inschrijving door aan de vorige school en meldt de inschrijving bij de leerplichtambtenaar van de betreffende gemeente.

5.8. Leerlingvolgsysteem (LVS)

Binnen Plan B volgen we de ontwikkeling van de studenten middels een eigen LVS (leerlingvolgsysteem). Daarnaast houdt iedere student ook zelf een portfolio bij.

Leerlingvolgsysteem (LVS)

Als een student bij ons op school begint, wordt de beginsituatie van de student vastgelegd. Vanaf deze 'nulmeting' wordt vervolgens in het LVS de ontwikkeling van de student bijgehouden op o.a. cognitief en sociaal-/emotioneel gebied. Door observatie en gesprekken volgen we de leerlijnen van alle individuele studenten.

Ook door opdrachten, werkstukken en verslagen van projecten worden ontwikkelingen bijgehouden.

Studenten maken samen met hun coach voor elke periode (ca. 2 maanden) een periodeplan. Hierin worden de plannen van de student voor zijn eigen ontwikkeling opgenomen. Doordat de coach regelmatig met de student het periodeplan doorneemt, kunnen we volgen of en zo ja, aan welke leer- en kerndoelen hij/zij gewerkt heeft en welke nog aandacht verdienen.

De kerndoelen van het VO staan beschreven in het LVS. De studenten kunnen deze zelf te allen tijde inkijken en bepalen hoe zij aan deze doelen gaan werken. Hierbij kunnen zij hulp inschakelen van één van de aanwezige docenten of van hun coach.

In ieder geval tweemaal per jaar, en indien gewenst vaker, zijn er periodegesprekken. Deze gesprekken bereidt de student samen met zijn coach voor en zij voeren ook samen het gesprek met de ouders. De student heeft in dit gesprek zelf de leiding. Het periodeplan, het LVS en het portfolio vormen samen de basis voor deze gesprekken.

Vanaf schooljaar 2021-2022 gaan we werken met het LVS 'Spectrovita'. Dit LVS is ontwikkeld door een democratische collegaschool en wordt onder meer door een aantal collega democratische en sociocratische scholen gebruikt. Binnen Spectrovita kunnen stafleden werken, maar ook studenten zelf en ouders kunnen gebruik maken van dit LVS. Dit schooljaar willen we Spectrovita gaan implementeren.

Portfolio

Om zelf baas te zijn over hun leerproces en vorderingen, houden studenten zelf een portfolio bij. Dit portfolio mag helemaal passend bij de student worden vormgegeven. Dit kan zijn in de vorm van een fysieke map, een muurkrant, een digitale variant, enz. In de portfolio's worden geen oordelen en/of beoordelingen vermeld door anderen dan de student zelf. De school streeft er zoveel mogelijk naar om succeservaringen te creëren en studenten daar trots op te laten zijn. Het portfolio is hier een belangrijk onderdeel in.

Studenten formuleren in hun portfolio's wat ze hebben geleerd, ook naar hun ouders/ verzorgers toe. Ze denken dan niet alleen na over wat ze de afgelopen periode hebben gedaan, ze staan ook stil bij hoe ze hebben gewerkt en hoe ze hebben geleerd. Ze kunnen vervolgens actiepunten formuleren om zichzelf verder te ontwikkelen.

Toetsen

Standaard nemen we op Plan B geen methodetoetsen of eindtoetsen af. De docenten toetsen de studenten alleen op vraag van de studenten zelf. Toetsen heeft geen waarde als studenten met leeftijdsgenoten of 'het gemiddelde' worden vergeleken. Het heeft alleen zin als de student zijn eigen ontwikkeling wil testen. Er zijn om deze reden wél methodetoetsen aanwezig en ook een cito-eindtoets (of vergelijkbaar) behoren tot de mogelijkheden.

Door het bijhouden van het LVS, de portfolio's en de gesprekken met de studenten, kunnen we voldoende een vinger aan de pols houden zonder te hoeven toetsen, vergelijken of sturen. Studenten die zich niet lijken te ontwikkelen of waar echt iets mee aan de hand is, worden gezien. Voor deze studenten worden in overleg met de student en de ouders externe mogelijkheden - als bijvoorbeeld remedial teaching en extra hulp - gezocht, om de zorg te bieden die ze nodig hebben. Hierbij blijft voorop staan dat als een student niet wil, wij hem niet gaan dwingen.

5.9. Staatsexamens

Iedere student kan naar eigen behoefte en in eigen tempo toewerken naar een einddoel. Er zullen studenten zijn die (zo) vrij (mogelijk) willen zijn in wat ze leren. Ook zullen er studenten zijn die doelbewust willen toewerken naar het behalen van een VO-diploma. De coach en (vak)docenten begeleiden de student (op zijn verzoek) in het toewerken naar de staatsexamens. Deze 1e en 2e graads bevoegde docenten komen op regelmatige basis, in overleg met de student, om les te geven, te coachen en te stimuleren in de ontwikkeling van de student.

De examens worden afgelegd bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Voor de regio Noord Nederland is dit in Groningen en Zwolle. De examens kunnen in één keer worden afgelegd, maar er kan ook voor worden gekozen het examen in gedeeltes (in ieder geval binnen 10 jaar) te doen. Zo kunnen bijvoorbeeld voor 3 vakken examens worden afgelegd in het ene jaar en de overige examens in het daarop volgende jaar. De behaalde certificaten samen geven het recht op een diploma. Onze school biedt de mogelijk tot routes naar het behalen van een diploma op vmbo-t, havo en vwo. De praktijkgerichte vmbo-opleidingen kunnen wij helaas niet bieden.

De opgave voor de staatsexamens, alsook de kosten hiervoor, worden betaald door de ouders en komen bovenop het schoolgeld. Opgeven voor de staatsexamens moet ieder jaar vóór januari. Houd er overigens ook rekening mee dat de data voor de mondelinge examens (onderdeel van o.a. de taalvakken) vaak wat ongunstig kunnen vallen in de maanden juli en augustus.

Meer informatie over de staatsexamens is te vinden op de [website van DUO](#).

6. De praktijk

Op onze school voor 'natuurlijk leren' wordt er heel anders gewerkt dan op de meeste andere scholen. Maar hoe ziet dat er dan in de praktijk uit? In dit hoofdstuk vertellen we daarover meer.

6.1. Studenten kiezen vanuit eigen interesse en motivatie

Kinderen, met name jonge, zijn vooral bezig met wat ze graag willen doen. Iets wat hen bezighoudt, waar ze enthousiast van worden. Daarbij zijn ze zich er minder tot niet bewust dat ze ook leren. Dit leren overkomt hen als het ware 'toevallig', maar het vindt wel altijd plaats.

Docenten en begeleiders spelen in op waar studenten mee bezig zijn. Studenten ontdekken spelenderwijs. Ze worden geïnspireerd door elkaar en door een rijke leeromgeving. De docent observeert, ondersteunt, faciliteert en inspireert. Studenten leren van en met elkaar.

De begeleider/docent kan met zijn kennis en levenservaring aansluiten bij de student met zijn/haar persoonlijke interesses, wensen, behoeften en mogelijkheden.

Vooraf is het lastig te voorspellen hoe een dag eruit gaat zien. Iedereen is bezig, individueel of in groepjes. De school is dan ook een levendige plek waar veel gebeurt: boeken lezen; leren op de computer; tekenen en schilderen; koken en bakken; kleding maken; proefjes doen; gezelschapsspelletjes spelen; een (gast)les bijwonen; werken uit methodeboeken; voorbereiden op staatsexamens; debatteren; filosoferen; grappige verhaaltjes schrijven; enz.

De studenten eten en drinken op hun eigen moment. We hebben geen vaste pauzes. Maar vaak zien we wel dat tussen de middag iedereen elkaar wat gaat opzoeken om gezellig samen te lunchen en kletsen.

En aan het einde van de dag is het tijd om samen op te ruimen en samen schoon te maken. In de eerste plaats de materialen die je zelf hebt gebruikt. En daarna worden de gebruikte ruimtes opgeruimd en schoongemaakt. Dit doen we aan de hand van een schoonmaakrooster.

6.2. De school bestaat uit één groep van verschillende leeftijden

Een van de krachten van de school is de leeftijdsmix. Studenten van verschillende leeftijden zoeken elkaar op omdat ze een bepaalde overeenkomende interesse hebben. En zeker op sociaal-emotioneel vlak is deze leeftijdsmix ook een grote kracht. Oudere kinderen voelen zich soms als het ware de grote broer of zus van de kleintjes. Ze troosten en beschermen hen. En andersom kijken de jongere kinderen op tegen de grotere en ervaren hen als rolmodel.

Zo kan elk kind aansluiting vinden bij andere kinderen die zich in de zone van de naaste ontwikkeling bevinden. Studenten die wat verder zijn in hun ontwikkeling zoeken aansluiting bij bijvoorbeeld oudere kinderen. Kinderen die wat achterlopen, vinden misschien aansluiting bij jongere kinderen. Maar zij kunnen ook weer omgaan met kinderen die nog net iets minder ver zijn dan zij zelf. Op die manier ervaren ze dat zij soms ook kunnen helpen en meer weten. Dit komt weer ten goede aan hun zelfbeeld en dus hun motivatie om te ontwikkelen. De docenten staan gezamenlijk voor de hele groep.

6.3. Elke schoolruimte wordt anders ingericht

Elke ruimte op school heeft een eigen doel. Zo kan iedere student kiezen waar hij wil zijn. De ruimtes die op dat moment beschikbaar zijn, worden ingedeeld naar de behoeften die er op dat moment zijn. De begeleiders en de studenten kunnen allerlei ideeën hebben over wat ze met de ruimtes in en om de school willen doen. Of dit een computerhoek is, een leeshoek, een atelier, een stilleruimte of juist een muziekrimte, dat hangt allemaal af van de wensen en de mogelijkheden. Zo heeft iedereen invloed op het gebruik en de inrichting van de schoolruimtes.

6.4. Inspiratie van studenten en/of docenten is de basis

Het onderwijs is vooral vraaggericht. Het sluit dus vooral aan bij wat er bij de studenten leeft. Daarnaast wordt er ook een lesprogramma aangeboden waar studenten aan kunnen meedoen. Zij krijgen dan, onafhankelijk van hun leeftijd, altijd les op hun eigen niveau. Studenten kiezen zelf het lesmateriaal dat bij hen past. Soms zijn dit methodeboeken, maar het kan ook in bijvoorbeeld projectvorm of het bezoeken van bijvoorbeeld een museum. De studenten kunnen hun leerwensen opnemen in hun periodeplan in de vorm van een individueel lesprogramma. De docenten faciliteren de leerwens van de studenten. Op deze manier kan iedere student zich optimaal ontwikkelen omdat hij datgene krijgt wat hij of zij nodig heeft.

6.5. Coaching

We werken binnen Plan B met coaches. Coachen gaat uit van de gedachte dat alle kennis zich al in degene die gecoacht wordt bevindt. Het coachen is gericht op het bevorderen van de ontwikkeling. De bedoeling is vooral het vrijmaken van het eigen potentieel van de student. Dit vraagt een specifieke grondhouding van de coach. De coach is voor de student in de eerste plaats zijn leerwegbewaker en vertrouwenspersoon. Hij is er om de ontwikkeling van de student te volgen en erop toe te zien dat deze ontwikkeling niet stagneert, om persoonlijke zaken te bespreken en indien nodig te bemiddelen bij conflicten.

Iedere student kiest in principe zijn eigen coach uit de Stafkring. Dit is een docent of begeleider op wie de student in eerste instantie terug wil kunnen vallen. De student is niet verplicht om een coach te kiezen; in dat geval zal de Stafkring een coach aanwijzen. De coach is dan meer een leerwegbewaker en contactpersoon voor de ouders/verzorgers en (nog) niet zozeer de vertrouwenspersoon voor de student.

De coach ondersteunt de student bij het vormgeven en bijhouden van zijn eigen ontwikkeling. Hij of zij signaleert o.m. op de volgende gebieden:

1. Algeheel welbevinden binnen het schoolklimaat en in de concrete leeromgeving
2. Sociale ontwikkeling en de interactiegewoonten van de student
3. Emotionele ontwikkeling en psychisch en emotioneel welbevinden
4. De motorische ontwikkeling en de bewegingsgewoonten van de student
5. De cognitieve ontwikkeling en de denk- en leerstrategieën van de student
6. De aansluiting van de (gekozen) leeractiviteiten bij/van deze student
7. De motivatie, de zingeving en het perspectief van de student

De coach toetst deze signalen aan de observaties van collega-stafleden en/of vakdocenten. Zodoende wordt er afgestemd en worden zo nodig begeleiding ingezet en afgesproken t.a.v. elke individuele student. De begeleiding wordt door de coach (liefst samen met de student) opgenomen in het periodeplan van de student. Dit maakt onderdeel uit van het portfolio van de student.

6.6. Focus op talenten van studenten en docenten

Studenten kunnen voor verschillende vragen terecht bij verschillende docenten. Elke docent heeft zijn eigen talenten. Omdat de studenten niet verdeeld zijn in groepen, kunnen ze allemaal die docent aanspreken waar ze zelf het meest aan hebben. Bij de aanname van docenten zoeken we naar mensen die voorzien in de (leer)behoeften van de studenten, en die ook een aanvulling zijn op de al aanwezige talenten binnen de pool van docenten. Ook bij studenten gaan we vooral uit van hun talenten in plaats van de focus te leggen op hun ze (nog) niet kunnen. Zo helpen we hen bij het krijgen van een groter zelfvertrouwen. Als kinderen/jongeren weten wat ze wel kunnen en vertrouwen in zichzelf hebben, zullen zij zich later prima kunnen redden in de maatschappij. Ze leren er ook mee omgaan als ze op een bepaald gebied dingen minder goed kunnen, doordat ze deze tekortkomingen van zichzelf accepteren en hierbij hun zelfvertrouwen kunnen behouden. Terwijl wanneer wij ze koste wat kost deze dingen willen bijbrengen, ze hiermee hun zelfvertrouwen verliezen.

7. Personeelsbeleid

Binnen Plan B is de Topkring verantwoordelijk voor het werven van medewerkers, die de visie van de school onderschrijven en beschikken over de kwaliteiten om de organisatie in de praktijk vorm te geven. Op die manier kunnen de doelstellingen optimaal worden gerealiseerd en kan er worden voldaan aan de eisen die vanuit de overheid. Elke nieuwe docent zal een periode kennismaken op onze school. Op deze manier kunnen de mogelijk nieuwe docent, de studenten, de staf, de Topkring en de ouders goed kennis met elkaar maken en bepalen of de geïnteresseerde docent de juiste persoon is voor onze school. Ook vanuit de studenten kan er de wens zijn om bepaalde (vak)docenten aan te trekken. Zij zullen dit dan bij de Topkring kenbaar maken.

Voor al het personeel van Plan B wordt een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) aangevraagd.

Binnen de school zijn er verschillende medewerkers actief.

Begeleiders/ stafleden

Begeleiders dragen de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken op school. Elke dag zijn er minimaal 2 begeleiders aanwezig op school. Er zijn minimaal één bevoegde Pabo-leerkracht en één 1e of 2e graads docent die lessen kunnen verzorgen. Zij zijn aanspreekpunt voor alle mogelijke vragen van studenten, regelen huishoudelijke zaken en lossen problemen op.

Docenten

Naast de vaste begeleiders, werkt Plan B met vakdocenten. Voor elk vakgebied waar de studenten aan werken wordt gestreefd om met bevoegde 1^e en 2^e graads docenten te werken. Zij komen op afspraak, op verzoek van de studenten, op school. Daarnaast zijn zij op afstand bereikbaar om te ondersteunen.

Vrijwilligers

Met regelmaat komen er enthousiaste mensen op school om de studenten te inspireren en ondersteunen vanuit hun interesse en expertise. Hun aanbod staat naast het aanbod van de reguliere lessen.

Coach

Begeleiders uit de Stafkring kunnen als coach gekozen worden door de studenten. De coach is een vaste vertrouwenspersoon voor de student. De coach volgt de student, prikkelt en denkt met hun mee over doelen, planning en een oplossing voor eventuele problemen. De coach heeft ook het contact met de ouders.

Coördinator

Omdat Plan B een school is voor PO (basisonderwijs) en VO (voortgezet onderwijs) hebben wij voor elk hiervan een coördinator aangewezen. Hij is staflid, deskundig en aanspreekpunt voor het PO dan wel VO-deel van de school.

Schoolleider

De schoolleider is het aanspreekpunt voor de hele school, hij ondersteunt het personeel en houdt toezicht op de uitvoer van het concept van de school.

7.1. Kwaliteit van de stafleden en vakdocenten

Stafleden van Plan B worden het hele jaar door gestimuleerd om zichzelf te verbeteren en te verrijken met opgedane ervaringen. Enkele malen per jaar zijn er studiedagen voor opleiding en training van vakinhoudelijke kennis als ook van de sociocratie, pedagogiek en didactiek. Er zal daarvoor ook regelmatig gebruik gemaakt worden van externe adviseurs en onderwijskundigen.

Het staflid onderschrijft zijn interpersoonlijke, pedagogische, didactische en organisatorische verantwoordelijkheid. Daarnaast onderschrijft hij de verantwoordelijkheid in het samenwerken met collega's en het werken met de omgeving evenals het belang van zelfreflectie en ontwikkeling.

De term staflid omvat alle leerkrachten, docenten en begeleiders, inclusief de gastdocenten. Iedere heeft het recht om deel te nemen aan de sociocratische besluitvorming.

7.1.1. Interpersoonlijk competent

Ieder staflid zorgt ervoor dat er op Plan B een prettig leef- en leerklimaat heerst waarbij het samenleven en leren vorm krijgt vanuit de pedagogische visie van Plan B.

Hij geeft op een goede manier leiding, schept een vriendelijke en coöperatieve sfeer en brengt open communicatie tot stand. Hij bevordert de zelfstandigheid van de studenten, geeft het goede voorbeeld, goede leiding en begeleiding en biedt mediatie bij conflictoplossing. Ook is hij duidelijk over de gemaakte afspraken, besluiten en regels binnen Plan B.

7.1.2. Pedagogisch competent

Ieder staflid bevordert de sociaal- emotionele ontwikkeling van de student. Hij helpt hem een zelfstandig individu te worden, verantwoordelijk te zijn voor zichzelf en zijn omgeving. Hij helpt de student een reëel zelfbeeld te krijgen en vanuit zelfvertrouwen zijn ambities en talenten te ontwikkelen. Een staflid dat pedagogisch competent is, creëert en bewaakt de veilige leef- en leeromgeving. Hij biedt de student houvast en reflectie bij de keuzes die hij moet maken.

7.1.3. Didactisch competent

Een staflid begeleidt de student in het eigen maken van de culturele bagage die elke deelnemer van de samenleving nodig heeft om volwaardig te kunnen functioneren. Ook helpt hij de student om zich de leerinhouden van een bepaald vak of beroep eigen te maken, zowel theoretisch als in de praktijk. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken moet hij vakinhoudelijk en didactisch competent zijn.

Een staflid dat didactisch competent is, creëert een krachtige leef- en leeromgeving waarin de student kan ontdekken wat hij belangrijk vindt en wat de relevantie is van kennis en vaardigheden in relatie tot een beroep en het functioneren in de maatschappij.

Het staflid:

- Weet dat studenten verschillend zijn en leren van en met elkaar
- Moedigt studenten aan in hun zelfgekozen leerweg
- Weet dat deze wijze van onderwijs een voorwaarde is om tot ontplooiing te komen

- Begeleidt de student in het ontwerpen van zijn eigen leerplan
- Baseert het eigen handelen op het principe van gelijkwaardigheid waarbij de leraar ook student is en beide een spiegel zijn van elkaar en leren van en met elkaar.
- Richt het eigen handelen en begeleiden op het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden in het didactische vlak

7.1.4. Onderwijs-organisatorisch competent

Het staflid draagt samen met collega's zorg voor alle aspecten van het onderwijsmanagement van de school ten behoeve van de leergemeenschap.

Stafleden en vakdocenten die verantwoordelijk zijn voor een bepaald vak of leergebied zorgen voor organisatorische zaken die samenhangen met dat vak of leergebied en het leerproces van de studenten.

Indien een student op een leerplek buiten de school (stage of externe presentatie), aan het werk is, zorgt het staflid of de vakdocent in samenspraak met de student en de ouders voor afstemming tussen de school en die leerplek.

Een staflid dat organisatorisch competent is, zorgt voor een overzichtelijke, ordelijke leer- en ontwikkelingsgerichte sfeer en zorgt ervoor dat studenten:

- Weten waar ze aan toe zijn en welke ruimte ze hebben voor hun eigen initiatief
- Weten wat de leergemeenschap van ze verwacht en met welk doel ze bepaalde taken kunnen of moeten doen
- In een omgeving kunnen verkeren waar het leren en ontwikkelen op verschillende manieren en plaatsen zich afspeelt.

Als een staflid ook coach is, zorgt deze voor een goede begeleiding bij een periodeplan van een student waarbij de wens is een examen te behalen. De coach kan goed ondersteunen en helpen bij de informatie zoeken m.b.t. de eindtermen en de gang van zaken van het afnemen van de examens.

7.1.5. Samenwerken met collega's

Stafleden zorgen ervoor dat werkzaamheden en die van hun collega's goed op elkaar zijn afgestemd. Dit gebeurt o.a. middels het LVS en vergaderingen.

Om deze verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet het staflid competent zijn in het samenwerken met collega's, studenten en bestuurders.

Een staflid dat competent is in het samenwerken met zijn collega's levert zijn bijdrage aan een goed pedagogisch, vakinhoudelijk en didactisch klimaat op Plan B, aan een goede onderlinge samenwerking en een goede schoolorganisatie.

Ieder staflid:

- Werkt samen en communiceert goed
- Levert een constructieve bijdrage aan vergaderingen en andere vormen van schooloverleg en aan werkzaamheden die nodig zijn om de school goed te laten functioneren.
- Levert een bijdrage aan de verdere ontwikkeling en verbetering van Plan B

7.1.6. Werken in en met de omgeving

Stafleden onderhouden contacten met de ouders/verzorgers van de studenten. Hij onderhoudt ook contact met en zorgt voor een goede samenwerking met externe personen en instanties in relatie tot de leerweg van de student. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken moet het staflid competent zijn in het samenwerken met de omgeving van de school.

Een staflid maakt gebruik van het professionele netwerk van de school als het gaat om de opleiding van de student. Daarnaast onderhoudt hij contacten die hierbij van belang zijn.

7.1.7. Zelfreflectie en ontwikkeling

Stafleden op Plan B ontwikkelen en professionaliseren zich voortdurend.

Een staflid dat competent is in zelfreflectie en ontwikkeling denkt regelmatig na over zijn beroepsopvattingen en zijn professionele bekwaamheid. Hij streeft er naar zijn beroepsuitoefening bij de tijd te houden en te verbeteren qua waarden, normen en onderwijskundige opvattingen.

Het staflid kan goed kijken naar eigen zwakke en sterke punten en weet dat hij hierop aangesproken kan worden vanuit een sociocratisch overleg. Hij is zich bewust dat zijn ontwikkeling, evenals van een student en de school als geheel nooit stil staat maar altijd in beweging is en dat het daarom essentieel is dat hij meebeweegt met deze stroming.

Een staflid zou d.m.v. zelfreflectie tot de conclusie kunnen komen dat het tijd is om een andere werkplek te gaan zoeken buiten de school. Hij zal altijd hierover open en eerlijk communiceren met de betrokken collega's van de gehele Stafkring evenals dit communiceren naar en met de Schoolkring.

7.2. Bevoegdheden van de staf

Er zijn stafleden die een onderwijsbevoegdheid hebben zoals een Pabo, 2e of 1e graad bevoegdheid. Deze groep mensen wordt door de inspectie het meest belangrijk gevonden.

Daarnaast zijn er stafleden en vakdocenten die door diverse andere opleidingen en werkervaringen vele kwaliteiten meebrengen naar Plan B.

Ook kunnen er stagiaires en leraren in opleiding (LIO'ers) tijdelijk deelnemen aan de Stafkring.

Met alle stafleden en vakdocenten wordt een contract met Plan B afgesloten. Daarnaast zorgt ieder voor een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), relevante diploma's en een overzicht van competenties, werkervaringen en referenties.

Elke dag zijn er minimaal één staflid met bevoegdheid voor PO en één met bevoegdheid voor VO aanwezig op Plan B. Naarmate het aantal studenten groeit, groeit ook het aantal stafleden mee. Het streven is om één staflid te laten werken met maximaal 10 studenten. Er kan in een later stadium besloten worden deze verdeelsleutel te veranderen.

8. Kwaliteitsbeleid

8.1. Doelen

Sinds even voor de zomervakantie voorafgaand aan schooljaar 2024-2025 is de school verhuisd naar een nieuw onderkomen in Nieuw-Buinen. De komende periode zullen we in de eerste plaats inzetten op groei van de school en stabiliteit in de studentengroep.

De studenten helpen we, voor zover zij kiezen voor gericht werken, om gauw helder te krijgen waar ze (met een bepaalde mate van zelfstandigheid) aan kunnen werken. Het moet helder zijn wat ze graag willen en hoe ze dit willen vormgeven. De coaches zullen bij elke student hierin steunen en het begeleiden naar zelfreflectie.

De studenten worden begeleid naar het zelfstandig bijhouden van een portfolio. Hierin kunnen zij hun eigen ontwikkeling bijhouden en evalueren en hierop reflecteren. De coaches begeleiden hen hierin en houden daarbij de kerndoelen in het oog.

Op de nieuwe locatie willen we samen met ouders en studenten de buitenruimte inrichten naar onze behoeften. Er zijn twee grote speelvelden en een bostuin die we verder geschikt willen maken voor optimaal spelen en ontwikkelen.

8.2. Bewaking kwaliteit

De Topkring en de Stafkring bewaken de kwaliteit van de organisatie en het onderwijs wat zich laat zien in de volgende factoren:

- Communicatie naar ouders, studenten en externe personen, organisaties en contacten
- Financiën: administratie, continuering financiële stroom en het fiscale aspect
- Docenten en de ontwikkeling van de Stafkring
- Uitwerking van visie en missie
- Observatie van de groei van de school als geheel
- De positie van de school als onderdeel van de regionale en lokale omgeving als wel onderdeel van de nabije maatschappij
- Beheer van gebouw en terrein

De Stafkring komt minimaal 6-wekelijks bijeen om de kwaliteit te blijven bewaken, oude besluiten aan te scherpen of nieuwe besluiten door te voeren. De Stafkring zorgt voor een goede communicatie naar de Topkring, Ouderkring en de Schoolkring.

De Topkring bewaakt de delen van het beleidsplan die voor haar rekening komen. De Topkring heeft afgevaardigden die onderdeel zijn van de Stafkring waardoor er een goede stroming zit in de informatie-uitwisseling. Op deze manier kunnen er doelmatig beslissingen worden genomen en de daaruit volgende acties.

8.2.1. Doorlopende leerlijn

Studenten maken, ondersteund door hun coach, een periodeplan waarin zij benoemen hoe zij zich willen ontwikkelen. Daarbij komen ook de leerlijnen en kerndoelen aan bod. In de eerste plaats zal de coach bewaken dat deze aan bod komen bij de student. Steeds meer

willen we de student zelf bewust maken van de kerndoelen ten opzichte van zijn ontwikkeling. Coaches houden dit bij in het LVS en studenten, zodra zij dit zelf kunnen, ook in hun eigen portfolio.

Op Plan B zorgen we ervoor dat een student rond zijn 12^e levensjaar de leerlijnen en kerndoelen voor het primair onderwijs aangeboden heeft gekregen. Op deze manier is hij goed voorbereid op het voortgezet onderwijs, of dit nu op Plan B een vervolg krijgt dan wel op een andere, reguliere, school voor voortgezet onderwijs.

Ook kunnen studenten bij Plan B het voortgezet onderwijs afsluiten met een diploma via staatsexamens.

8.3. Klachtenprocedure

Voor gevoelens van onvrede en klachten door ouders, kinderen of stafleden over alles wat met de school te maken heeft, is er de mogelijkheid deze te delen. In de eerste plaats worden deze zo mogelijk in de betreffende kring op een juiste wijze besproken en met de consentmethode opgelost. Indien dit echter niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenprocedure. De wet stelt ouders en personeelsleden in staat om klachten in te dienen over gedragingen en beslissingen van bestuur en/of personeel. In de 'Klachtenprocedure' staat vermeld hoe dat proces precies loopt.

1. Leg je vraag, zorg of klacht eerst voor aan de coach van je kind. Maak hiervoor een aparte afspraak.
2. Neem contact op met een van de vertrouwenspersonen van Plan B. Zij kijken met je mee en helpen om tot een goede oplossing te komen. Eventueel kan de directie betrokken worden en/of een Bemiddelingskring worden ingezet.
3. Een klacht kun je schriftelijk indienen bij de klachtenfunctionaris
4. Na overleg met de klachtencommissie ontvang je binnen uiterlijk 6 weken terugkoppeling op je klacht.
5. Wanneer de klacht niet naar tevredenheid wordt opgelost kan een geschil/conflict ontstaan. Voor de stappen bij de oplossing van een geschil verwijzen wij naar onze Geschillenregeling.

De volledige klachtenprocedure is te vinden op de website en op te vragen op school.

9. Studentenzorg

Bij de vraag of een student zich naar verwachting ontwikkelt, kijken we in de eerste plaats naar het welbevinden van de student. Dit signaleren we aan de hand van o.a. de volgende punten:

- Zin hebben om naar school te gaan
- Fysiek fit zijn
- Gemotiveerd zijn
- Zelfvertrouwen hebben
- Beschikken over een positief zelfbeeld
- Contact maken met medestudenten
- Het hebben van een goede band met begeleiders

Als we signaleren, dat een student op meerdere bovengenoemde punten onvoldoende 'scoort', dan wordt dit in de Stafkring behandeld.

We willen maximaal aansluiten bij ontwikkelbehoefte van de student. Dit kan betekenen dat er extra begeleiding, tijd, aandacht of (specifieke/externe) deskundigheid nodig is om het welbevinden en de gewenste ontwikkeling van de student te kunnen waarborgen. Pas dan spreken we van een student met zorgbehoefte. De signalering van een zorgbehoefte kan komen van de kant van de coach, het zorgteam, de student zelf, andere stafleden, de ouders/verzorgers en zelfs van medestudenten.

9.1. Extra ondersteuning

Een docent op Plan B moet veel kunnen. Er zitten veel verschillende studenten op deze school, en allemaal leren ze op hun eigen manier. Maar hoe kunnen we er nu voor zorgen dat iedere student het beste van zichzelf kan laten zien? Op Plan B hebben we daarvoor in de eerste plaats de juiste expertise in de Stafkring.

Om de staf verder te ondersteunen kunnen wij aan de school verbonden deskundigen inzetten. Deze begeleiding kan hulp bieden aan studenten tijdens schooltijd. Deze hulp kan bijvoorbeeld worden ingezet bij eventuele problemen waarmee de student kan worden geconfronteerd, zowel in – als buiten de school.

De begeleiding heeft intensief contact met de student, docenten en de coach. Om de studenten goed te ondersteunen en te helpen, wordt er geregeld overlegd met de coaches. Maar de begeleiding kan zo nodig ook samen met de coach, huisbezoeken afleggen, contacten met ouders onderhouden en contacten met externe diensten (in overleg met het zorgteam) onderhouden, zoals leerplicht, maatschappelijk werk, GGD en politie. Wanneer een student meer hulp nodig heeft, bijvoorbeeld van een orthopedagoog, psycholoog of van anderszins benodigde externe specialisten, kunnen deze ook door de school worden ingezet.

Voor studenten met een zorgvraag of met een onderwijsbeperking kunnen wij extra ondersteuning zoeken. Wanneer een student bij ons op school komt, wordt geïnventariseerd welke faciliteiten er nodig zijn en welke specifieke hulp er nodig is om de student zonder belemmeringen naar school te laten gaan. Binnen Plan B willen we zoveel mogelijk samenwerken met de voor de student bekende personen. Als een student al een vertrouwensband heeft opgebouwd met (externe) partijen die hem begeleiden bij zijn ontwikkeling, heeft het de voorkeur deze band intact te laten en deze nauw betrokken te houden bij instroming binnen Plan B. Om dit mogelijk te maken moet er intensief contact/overdracht plaatsvinden tussen alle betrokkenen. De ouders, de student, de coach, en de Stafkring als geheel zijn allemaal betrokken bij en verantwoordelijk voor de begeleiding van de student. Voor dit soort bijzondere ondersteuning moet wel gekeken worden hoe dit bekostigd kan worden. School heeft hiervoor niet zelf een budget.

Eventuele onderzoeken, uitslagen van testen of diagnoses van externe disciplines worden bewaard in de studentenmap welke niet inzichtelijk is voor medestudenten en veilig bewaard wordt in verband met de privacy gevoeligheid van deze informatie. Ook wordt e.e.a. digitaal in het interne netwerk opgeslagen en is niet voor iedereen inzichtelijk. Het documenteren is belangrijk voor het inzichtelijk maken van bepaalde uitdagingen van een student. Documenten die door derden in het verleden zijn opgesteld worden niet als leidraad genomen maar kunnen wel worden gebruikt om te kijken hoe een kind in het verleden is behandeld en beoordeeld. Dit geeft namelijk veel weer over hoe het kind nu in het leven staat. Vanaf het nu wordt op Plan B gewerkt met een, schone lei, en heeft elk kind de mogelijkheden om zich te ontwikkelen zoals het zelf zou willen en kunnen.

Voor studenten, van wie blijkt dat zij het niveau van eind groep 7 mogelijk niet gaan halen, wordt een Ontwikkelingsperspectief (OPP) gemaakt.

Externe ondersteuning

Indien studenten andere ondersteuning nodig hebben, kan er een beroep gedaan worden op het externe zorgteam. Dit externe zorgteam wordt gevormd door externe specialisten bijv. een schoolpsycholoog, externe betrokken zorgpartijen, de politie, de GGD, leerplicht en maatschappelijk werk en komt op afroep van het interne zorgteam bij elkaar.

Er wordt door de coach/het zorgteam een concreet Ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Dit komt altijd tot stand in overleg met of met medeweten van de student en de ouders/verzorgers. In dit OPP wordt de te verwachten uitstroom van de student opgenomen naar het voortgezet onderwijs. Dan wel naar middelbaar of hoger beroepsonderwijs, of wetenschappelijk onderwijs.

Verder wordt genoemd welke factoren van invloed zijn op het onderwijs aan de studenten, belemmerend dan wel bevorderend. Te denken valt aan motivatie, doorzettingsvermogen, thuisomgeving, enz. De basis hiervoor zijn de observaties van de school of bijvoorbeeld het onderwijskundig rapport als de student vanuit een andere school instroomt op Plan B.

Tot slot wordt benoemd welke ondersteuning en begeleiding er voor de student worden ingezet.

Tenminste eenmaal per jaar wordt het OPP met de ouders (en eventueel de student zelf) besproken en zo nodig bijgesteld.

Eerst wordt gekeken of passende extra zorg kan worden aangeboden door deskundigen binnen de Staf- en Topkring; is dat niet het geval, dan worden de deskundigen die aan Plan B verbonden zijn geraadpleegd. Mochten ook deze deskundigen niet de passende ondersteuning kunnen bieden, dan zal hier extern naar gezocht worden.

9.2. Basisafspraken

Om een veilige leeromgeving te creëren is het belangrijk samen afspraken te maken en je daar ook aan te houden. Ook is het fijn als we elkaar durven aanspreken op het houden aan de afspraken. Alle afspraken die we samen maken, worden in het afsprakenboek gezet. Deze kun je op school inzien. Er zijn al een aantal afspraken gemaakt die goed zijn om van tevoren te kennen.

Jezelf ontwikkelen

Je bepaalt zelf wat je wilt leren, hoe je wilt leren, wanneer je dit wilt leren en op welke manier je dat het liefste wilt doen. Er is niemand die zegt wat je moet doen of wat je moet leren en dat kan best moeilijk zijn. Alle ervaringen die je opdoet zijn leermomenten. Zelf leren betekent dus zelf ervaren. Dat betekent ook dat de docenten niet alles voor je oplossen, maar je soms een minder plezierige ervaring gunnen als je daar veel van kan leren. Als je ondersteuning nodig hebt, is dat natuurlijk wel altijd mogelijk. Je hoeft er maar om te vragen. De docenten houden altijd een oogje in het zeil.

Niet alles zal je meteen lukken, en dat hoeft ook niet. Je bent op school om te leren. We vragen wel van jou dat je eerlijk kunt kijken naar jouw eigen aandeel in de zaken die spelen. Heb je hierin (nog) begeleiding nodig, dan krijg je die natuurlijk.

Daarnaast werk je er als student naartoe dat je steeds meer zelf de verantwoordelijkheid draagt voor het aantonen van je ontwikkeling middels je eigen portfolio.

Coachgesprekken en beeldvormende gesprekken

Als je ergens mee zit of je hebt vragen, of als je hulp nodig hebt, dan hopen we dat je de vrijheid voelt om hier open en eerlijk over te praten. Die sfeer proberen we in ieder geval binnen de school te creëren. Het kan ook zijn dat je dit liever doet met iemand met wie je wat gemakkelijker praat over deze dingen. Dit is dan in de eerste plaats de door jou zelf gekozen coach. Iedere student kiest zijn eigen coach. Als je dit lastig vindt, wordt er eerst iemand voor je gekozen. Hij of zij is dan in de eerste plaats meer degene die jouw ontwikkeling helpt in de gaten houden dan een vertrouwenspersoon.

Ruimte en grenzen

Door de ruimte die je krijgt om zelf keuzes te maken, leer je dat jouw keuzes en acties gevolgen kunnen hebben voor de omgeving waarin je je bevindt en voor andere mensen. Je bent vrij in je handelen. Zolang je geen schade toebrengt aan het pand, spullen of het milieu en zo lang je de grens van de ander niet overschrijdt. Eventuele confrontaties maken je bewust van wat je doet en zijn óók leermomenten. Afspraken worden o.a. gemaakt in de Schoolkring. Mocht iemand zich een afspraak niet herinneren of zich er niet aan houden, dan spreken we elkaar daar op aan. Als je het niet eens bent met een afspraak kun je een motie indienen in één van de kringen en dan gaan we samen kijken of er nieuwe afspraken nodig zijn.

Koptelefoon of oortjes

Om te zorgen dat iedereen ongestoord kan werken wordt er voor het luisteren van audio (op telefoon, tablet, computer, etc.) gebruik gemaakt van een koptelefoon of oortjes.

Foto's en video's

Het is wettelijk verboden om foto's en video's te maken van mensen zonder hun toestemming. Dit geldt zeker voor het plaatsen van foto's en video's op internet. Op school maken we dan ook niet zonder toestemming foto's of video's van elkaar. Dit geldt voor studenten en personeel. School zal jou, vaak al in de kennismakingsperiode, samen met je ouder(s) een formulier laten invullen over hoe we hier voor jou mee om moeten gaan. Als iemand toestemming heeft gegeven en zich bedenkt, dan wordt de foto of video alsnog overal verwijderd.

Jouw vrijheid eindigt waar de vrijheid van de ander begint

Een heel belangrijke afspraak is de afspraak 'Jouw vrijheid eindigt waar de vrijheid van de ander begint'. Als iemand je vraagt ergens mee te stoppen, dan doe je dat. Daar hoeft diegene nog niet eens uitleg bij te geven. Op Plan B heb je veel vrijheid, maar daarbij hoort onlosmakelijk het nemen van verantwoordelijkheid. Ruimte geven aan elkaar en zorgen voor je leeromgeving betekent dat je je houdt aan deze afspraak. Wanneer iemand anders last heeft van jouw gedrag, wordt daar in de eerste plaats samen over gesproken, eventueel samen met een begeleider. Als je er samen niet uitkomt, kan de hulp worden ingeschakeld van de Bemiddelingskring. Als jou gevraagd wordt om in de Bemiddelingskring jouw verhaal te delen, dan moet je ook komen. Dit is een van de weinige verplichtingen bij Plan B, een hele belangrijke, om te kunnen garanderen dat we elkaars ruimte en elkaars grenzen respecteren.

Opruimen en schoonmaken

Als je klaar bent met materialen die je hebt gebruikt om mee te spelen of te werken, ruim je alles zelf op. Alle studenten en docenten houden zich aan de door de Schoolkring genomen besluiten over de schoonmaaktaken. Zo zorgen we samen voor een schone en plezierige leeromgeving.

Spullen kwijt of kapot

Je bent op school zelf verantwoordelijk voor de manier waarop je met je eigen spullen en die van anderen omgaat. We blijven van elkaars spullen af, tenzij je daar samen goede afspraken over hebt gemaakt. Als je iets kwijt bent, ga je zelf op zoek. Plan B is niet aansprakelijk voor verlies van, of schade aan jouw eigendommen. De stafkring zal wel zorg dragen voor het redelijkerwijs letten op persoonlijke eigendommen.

Het kan altijd gebeuren dat er iets kapot gaat als je aan het werk bent. Dat is geen probleem. Meld dit dan meteen bij een van de docenten. We zijn daarvoor verzekerd. Als je met opzet of door onzorgvuldigheid iets kapot maakt, vragen we je ook dit te melden. We gaan vervolgens in overleg met je ouders. Zij hebben ook een verzekering die eventuele schade vergoedt.

10. Veiligheid

10.1. Structuur

Structuur is belangrijk voor mensen om zich veilig te kunnen voelen. Mensen willen graag weten waar ze aan toe zijn, wat de afspraken zijn en hoe de sociale verhoudingen liggen. We besteden daarom veel aandacht aan structuur. Alleen met goede en duidelijke afspraken is het mogelijk om de sturing van bovenaf los te kunnen laten. Als sturing los wordt gelaten in de school, kan dit er op het eerste gezicht uitzien alsof er geen structuur is. Door het loslaten van de sturing kunnen kinderen hun eigenheid gaan uiten. De structuur merk je niet direct in uiterlijke netheid en orde, maar in innerlijk weten waar je aan toe bent en hoe de zaken geregeld zijn.

Structuur in onze school is te zien in de volgende voorbeelden:

Afspraken maken in de Schoolkring

Elke schooldag is er tussen 9:00 uur en 9:30 een inloop. Om 9:30 starten we gezamenlijk in de kring. We bespreken welke bijzonderheden er die dag zijn; er zijn gezamenlijke activiteiten en ieder heeft de gelegenheid te vertellen wat hem bezighoudt.

De Schoolkring is ook een plek waar met elkaar afspraken en regels gemaakt worden. Iedereen kan agendapunten indienen. Alles is bespreekbaar. Pas als iedereen het ermee eens is, wordt een afspraak of regel een feit. Als je niet aanwezig kunt zijn (door stage of iets anders dat echt even noodzakelijk is) dan kun je niet meebeslissen, maar je moet je wel houden aan de afspraken die zijn gemaakt. Je kunt wel iemand anders voor jou je mening laten noemen in de kring. Aan het eind van de Schoolkring wordt iedereen bij elkaar geroepen om te luisteren naar de nieuwe afspraken die gemaakt zijn. Deze worden ook opgeschreven in het afsprakenboek. Zo kun je nooit zeggen dat je niet op de hoogte was van een nieuwe regel of afspraak.

Lesrooster

De docenten organiseren lessen en activiteiten. Je mag zelf kiezen of je meedoet aan een activiteit. Als je meedoet, moet je jezelf houden aan de regels zoals die door de organiserende docent zijn gemaakt. We hebben een planning op het bord zodat de kinderen weten welke activiteiten op welke dag worden georganiseerd.

Opruimen

Na een schooldag kan het soms best een rommeltje zijn in de school. Aan het einde van de schooldag ruimt dan iedereen eerst de spullen op die hij zelf gebruikt heeft. Daarna doen we onze taken volgens een schoonmaakrooster. De studenten kiezen elke periode zelf de schoonmaak- of opruimtaak waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Bijvoorbeeld het aanrecht opruimen of de schoolruimte stofzuigen.

Bij het opruimen mag je kiezen om de spullen zelf op te ruimen of de rommelmakers aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om de eigen spullen op te ruimen. Je hoeft dus in feite als je het goed aanpakt, niet de rommel van een ander op te ruimen. Op een lijst die bij de schoonmaakplek hangt, staat duidelijk wat er van de kinderen verwacht wordt. Als de taak gedaan is, wordt dit door een docent gecontroleerd en mag je naar huis. Zo weet iedereen wat er van hem of haar verwacht wordt. Door deze structuur is er weinig sturing nodig.

Vaardigheidscertificaten

Bij het hebben van veel vrijheid, is het nemen van verantwoordelijkheid een vereiste. Op deze manier houden we rekening met het gevoel van veiligheid. Wij hebben op school veel mogelijkheden voor verschillende activiteiten. Er is een keuken met een kookplaat en een oven, een naaimachine en gereedschap. Studenten moeten daar wel verantwoordelijk mee

kunnen omgaan. Dit om het veilig te houden. Hiervoor hebben we vaardigheidscertificaten. Het is studenten verboden om zonder begeleiding gebruik te maken van alle apparaten met een oranje of rode sticker. Apparaten met een oranje sticker mogen gebruikt worden als studenten een certificaat voor dat apparaat hebben gehaald. Apparaten met een rode sticker mogen uitsluitend onder begeleiding worden gebruikt. Sommige studenten mogen begeleid worden door andere studenten met een certificaat. Dit wordt duidelijk weergegeven op een lijst die bij het apparaat hangt. Hierop staat welke studenten een certificaat hebben gehaald en dus zelfstandig het apparaat mogen gebruiken. Alle andere studenten mogen het apparaat alleen gebruiken onder begeleiding van een docent.

Computergebruik

We hebben op school een aantal computers. Deze zijn in de eerste plaats bedoeld voor schoolwerk. Als je gebruik wilt maken van een computer, moet je intekenen op een lijst. Je mag dan een half uur achtereen gebruikmaken van de computer. Je kunt maximaal twee keer per dag intekenen voor vrij gebruik. Voor het mogen gebruiken van de computers hebben we een beeldschermcertificaat. Hierin maken we afspraken met elkaar over het gebruik van de computer en wat je wel en niet met een computer mag. Deze afspraken gelden ook voor de eigen beeldschermen, zoals tablet, smartphone, laptop, enz.

10.2. Monitor Sociale Veiligheid

Op Plan B letten we goed op de veiligheid. Dit doen we door middel van observaties van (sociale) interacties, gesprekken met studenten zelf en met hun ouders. Ook de persoonlijke coach van elke student zal regelmatig in periodegesprekken de veiligheidsbeleving van de student met hem bespreken.

Minimaal eenmaal per jaar monitoren we de sociale veiligheidsbeleving van de studenten. Hiervoor hebben we een eigen digitale veiligheidsmonitor ontwikkeld. Aan de hand van een vragenlijst van ca. 40 vragen onderzoeken we of er vanuit de studenten aandachtspunten zijn op het gebied van de veiligheidsbeleving. Deze vragenlijst wordt anoniem ingevuld. Bij jongere kinderen is er (liefst een neutraal) iemand bij om de vragen toe te lichten en samen met de student in te vullen. Bij heel jonge kinderen kan gekozen worden om middels een gesprek de veiligheidsbeleving te monitoren, de vragenlijst kan hiervoor de basis zijn.

Deze resultaten van de veiligheidsvragenlijst worden in de Stafkring besproken. Daarna wordt hiervan verslag gedaan naar de Ouderkring met de actiepunten die naar aanleiding van de resultaten zijn opgesteld. De Ouderkring geeft haar feedback en eventuele aanvullingen op de te nemen maatregelen. Daarna worden de uitkomsten ook met de studenten besproken en samen met hen wordt gekeken hoe we (de beleving van) de veiligheid kunnen verbeteren.

Mogelijke maatregelen kunnen zijn:

- aangescherpte controle door de stafleden
- een of meer groepsgesprekken
- individuele gesprekken
- gesprek met ouders, student en coach
- nieuwe of extra schoolafspraken maken
- gespecialiseerd anti-pestprogramma
- gespecialiseerd weerbaarheidsprogramma
- inschakelen van hulp van buitenaf
- ...

Als er een of meer maatregelen zijn ingezet, zal met regelmaat nagegaan worden wat de opbrengsten daarvan zijn. Ook hiervan wordt verslag gedaan naar de Ouderkring.

Waar en wanneer nodig, zal de vragenlijst worden uitgebreid en/of aangepast zodat we heldere uitkomsten blijven krijgen.

10.3. Bemiddelingskring

Afspraken worden wel eens overtreden. We spreken elkaar hier in de eerste plaats op aan. Maar soms is er meer nodig. Om bij overtredingen te corrigeren en/of bemiddelen, hebben we een Bemiddelingskring. Studenten kunnen een klacht indienen (door het invullen van een formulier). In de Bemiddelingskring zit altijd een docent en meestal ook een student, zij zijn de neutrale kringleiders. Zij praten met aanklager en aangeklaagde van een overtreding over wat er gebeurd is. Ze onderzoeken de toedracht en er kan eventueel een consequentie aan verbonden worden. Soms zitten er ook getuigen van het voorval bij.

De insteek van een Bemiddelingskring is dat de aanklager en aangeklaagde het conflict ook vanuit de beleving van de ander kunnen inzien. Ze komen tot de ontdekking dat zij misschien niet handig hebben gehandeld. Samen zullen zij tot goede afspraken met elkaar moeten komen. De neutrale personen leiden het gesprek. Voor het overtreden van sommige afspraken zijn vaste consequenties die meteen van kracht worden bij een overtreding. Deze overtredingen komen daarom ook niet in de Bemiddelingskring. Na een bemiddelingsgesprek wordt regelmatig nagegaan of het lukt om de gemaakte afspraken na te leven en of het ook goede afspraken zijn geweest.

Mocht het gedrag niet verbeteren, ook niet na het maken van nieuwe afspraken, dan zal er in de eerste plaats een gesprek zijn met de student en zijn ouders. Samen wordt gekeken hoe het gedrag verbeterd kan worden. Er kan daarbij ook gekeken worden of er externe hulp ingezet kan worden. In uiterste gevallen kan het leiden tot de vraag of de student (nog) wel op zijn plek is op Plan B.

10.4. Handhaving gedragsregels

In de Schoolkring worden afspraken gemaakt over hoe we op school met elkaar omgaan. Deze afspraken zijn o.a. in het afsprakenboek terug te vinden. Alle studenten, begeleiders en ouders worden geacht zich aan deze afspraken te houden. Als het toch eens misgaat, herinneren we elkaar aan de gemaakte afspraken. Als dat niet voldoende is, volgt mogelijk een Bemiddelingskring of een gesprek met ouders erbij. In uiterste gevallen kan het komen tot een schorsing of zelfs verwijdering van school.

Afhankelijk van de situatie maakt de school de keuze welke stappen gezet worden. Een situatie kan dermate ernstig zijn dat de aanwezige begeleider direct overgaat naar stap 3 in het stappenplan, het inschakelen van de politie. In de overige gevallen kan het stappenplan vanaf stap 1 gevolgd worden.

Het stappenplan helpt de situatie in te schatten aan de hand van basisvragen, geeft suggesties voor gefaseerd handelen en geeft aan welke rol een externe instantie zou kunnen vervullen.

Stap 1: Melden/Signaleren

- Wie meldt / signaleert het grensoverschrijdend gedrag?
- Bij wie wordt het grensoverschrijdend gedrag gemeld?

Stap 2: Oriënteren

- Wat is er gebeurd?
- Wie zijn erbij betrokken?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Wie gaat de inventarisatie uitvoeren?
 - Begeleider
 - Bemiddelingskring
 - Topkring

Stap 3: Inventariseren

- Wanneer is het gebeurd?
- Waar is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkbaar gedrag vaker voorgekomen?
- Is het noodzakelijk om de politie direct in te schakelen?
- Welke externe instanties kunnen om advies gevraagd worden?
 - Politie / Bureau HALT
 - Centrum voor Jeugd en Gezin
 - Andere hulpverlenende instellingen
- Wie gaat de strategie bepalen?
 - Topkring (In geval van intimidatie, fysiek geweld of dreiging daartoe en situaties die gevaarlijk (kunnen) zijn voor de algemene gezondheid.)
 - Bemiddelingskring (Voor alle andere situaties.)

Stap 4: Strategie bepalen

- Handelt de Bemiddelingskring of de Topkring de situatie af?
- Vaststellen van het tijdpad
- Voorbereiden van gesprekken (zowel intern als extern)
- Dossiervorming
- Bepalen van mogelijke sancties
- Organiseren van opvang en nazorg
- Handelt een externe instantie die situatie af?
 - Contactpersoon
 - Voorbereiden van gesprekken
 - Dossiervorming
 - Organiseren van opvang en nazorg
- Wie gaat de strategie uitvoeren?

Stap 5: Strategie uitvoeren

- Bemiddelingskring / Topkring
- Externe instantie
- Wie gaat de evaluatie leiden en uitvoeren?

Stap 6: Evaluatie en nazorg leiden en uitvoeren

- Contactpersoon in overleg met Bemiddelingskring
 - Onderhouden van contacten
 - Evaluatie met betrokkenen
 - Evaluatie met Bemiddelingskring
- Betrokkenen
 - Evaluatie, organisatie, opvang en nazorg
- Topkring
 - Bijstellen van beleid, procedures, formulieren

10.4.1. Grensoverschrijdend gedrag

Vernieling

Het opzettelijk, zonder toestemming vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet deze dat zonder toestemming of instemming van de eigenaar doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie.

Verbaal geweld

Discriminatie; bedreiging, gericht en/of opzettelijk gebruik van krachttermen; belediging en uitlokking zijn niet toegestaan op school.

Fysiek geweld

Bedreiging, mishandeling, het bewust toebrengen van letsel zijn niet toegestaan op school.

Seksuele intimidatie

Verbale en fysieke seksuele intimidatie zijn niet toegestaan op school.

Alcohol en drugs

In en om de school is het niet toegestaan onder invloed van alcohol of drugs te zijn. Het in bezit hebben, gebruiken of verhandelen van alcohol en/of drugs is op school niet toegestaan.

Wapens

Het voorhanden hebben van een wapen, een voorwerp dat het karakter heeft van een wapen of als wapen kan worden gebruikt, waarbij er de intentie is het als wapen te gebruiken, is in en om de school verboden.

Bij wapengebruik wordt onmiddellijk de politie ingeschakeld.

10.4.2. Procedure schorsing en verwijdering

De 'Procedure Schorsing en Verwijdering' is op school op te vragen. Hieronder in het kort wat dit inhoudt.

Schorsing

In goed overleg met ouders en student proberen we samen tot een verbetering van het gedrag te komen. Als een student zich regelmatig niet houdt aan deze afspraken, en daarmee een bedreiging vormt voor de veiligheid op school, kan het voorkomen het een student wordt geschorst.

De student krijgt een dag om zich te bezinnen en is die dag niet op school. Na deze dag waarin de student thuis in gesprek met zijn/haar ouders voorstellen heeft bedacht om toch weer op Plan B te kunnen zijn, is er éérs weer een gesprek met student, ouders en school vóórdát de student die dag weer op school kan zijn. Het kan zijn dat er verlengd moet worden, bijvoorbeeld omdat de voorstellen niet voldoende zijn voor de school om de student weer toe te laten.

De tweede bemiddelingskring is een laatste bemiddelingskring met student, ouders en school. De student en ouders krijgen een week bezinningstijd. Dit is de laatste fase. Er moeten heel goede afspraken komen waaraan de student zich ook kan houden. Ook moeten de student en ouders in overweging nemen of de student wel op zijn/haar plek is op Plan B.

Na deze bezinningsweek is er wederom éérs weer een gesprek tussen student, ouders en school om de voorstellen te bespreken.

Verwijdering

Verwijdering is een zeer ingrijpende maatregel bij ernstig grensoverschrijdend gedrag. Dit vindt daarom bij hoge uitzondering plaats. Definitieve verwijdering van een student gebeurt uitsluitend door de Topkring en alleen na overleg met student en ouders. De ouders worden daarvan schriftelijk op de hoogte gebracht. De Topkring spant zich daarna gedurende een periode van maximaal 8 weken in om een nieuwe school voor de student te vinden.

10.5. Pestprotocol

Op Plan B staat ieders vrijheid voorop, waarbij deze vrijheid niet verder gaat dan waar de vrijheid van de ander begint. Dit houdt in dat er grenzen zijn. Binnen onze sociocratische werkvorm telt iedereen op een gelijkwaardige manier mee binnen de school. Er wordt geen verschil gemaakt in geslacht, afkomst, culturele achtergrond, huidskleur, etc.

Als iemand wél onderscheid maakt, op welk vlak dan ook, en dat wordt misbruikt, is er sprake van pestgedrag. Algemeen gezien kan pestgedrag een aantal oorzaken hebben:

- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken
- Het moeten spelen van een niet-passende rol
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; iemand is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is
- Spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid) of juist een te sterk gevoel voor autonomie
- Een negatief zelfbeeld, weinig eigenwaarde
- Een problematische thuissituatie, negatief voorbeeldgedrag van ouders/verzorgers
- Noodzaak van maatregelen ten gevolge van een incident (wraak, gepest geweest zijn door een ander)

Pesten en alle gevolgen daarvan zijn een ernstige bedreiging van de persoonlijke vrijheid van iedere student op school. Iedere student moet zich op school vrij voelen en veilig voelen. Iedere bedreiging daarvan is een zorg voor de hele school. Wij voelen ons sterk met elkaar verbonden en verantwoordelijk voor de vrijheid en de veiligheid van alle studenten.

De wijze waarop wij willen omgaan met pestgedrag en een verantwoording voor de aanpak van pestgedrag hebben wij opgenomen in een 'Pestprotocol'. Dit protocol is op onze website te vinden en op te vragen op school.

10.6. Meldcode huiselijk geweld

Ter ondersteuning van het signaleren van huiselijk geweld, maakt Plan B gebruik van een meldcode huiselijk geweld. De stappen van de meldcode worden doorlopen als er vermoedens zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het gaat hierbij ook om vermoedens van psychisch of seksueel geweld en vermoedens van verwaarlozing. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe er gesignaleerd en gemeld kan worden. Het stappenplan bevat een afwegingskader of er al dan niet een melding bij Veilig Thuis moet worden gedaan.

De volledige meldcode hebben wij opgenomen in een apart document, en is in te zien op school.

Stap 1 Signalen in kaart brengen	
Stap 2 Collegiaal overleg en deskundigen raadplegen	
Stap 3 Gesprek met de student	
Stap 4 Afwegen huiselijk geweld / kindermishandeling	
Is er op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?	
Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?	
Stap 5 Beslissen: zelf hulp organiseren of melden	
1. Is melden noodzakelijk? Melden is noodzakelijk als er sprake is van: - acute onveiligheid - structurele onveiligheid	2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk? Hulp verlen is mogelijk als: - de professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden/organiseren. - de betrokkenen meewerken aan die geboden hulp. - de hulp leidt tot duurzame veiligheid. Indien dit niet mogelijk is, dan melden bij Veilig Thuis.

10.7. Klachtenregeling

Als ouder kunt u ontevreden zijn over bepaalde zaken op school. We gaan er vanuit dat we de meeste vragen, zorgen en klachten in onderling overleg kunnen oplossen. We nodigen u van harte uit bij ontevredenheid, de leerkracht of coach aan te spreken.

Als u er met de leerkracht en de coach niet uitkomt en de klacht naar uw mening niet naar behoren is opgelost, dan kunt u deze voorleggen aan de Topkring. Er wordt dan een Bemiddelingskring ingezet. Mocht de Bemiddelingskring niet tot een oplossing leiden dan kan er een klacht worden ingediend.

Klachten kunnen schriftelijk worden ingediend bij de klachtenfunctionaris. Hierin moeten ten minste genoemd worden:

- De feitelijke situatie
- Wie waren er betrokken
- Tegen wie is de klacht
- Wat is er al ondernomen om het conflict op te lossen

- De datum dat de situatie plaatsvond
- De datum van indienen van de klacht
- De gegevens van degene die de klacht indient

Behandeling van de klacht

- De klachtenfunctionaris draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.
- De klachtenfunctionaris bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.
- De klachtenfunctionaris houdt de ouder op de hoogte van de voortgang van het proces.
- Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onafhankelijk onderzoek ingesteld.
- Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.
- De klachtenfunctionaris bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de klachtenfunctionaris de ouder hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.
- De ouder ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

Klachten ongewenst gedrag

Bij klachten over ongewenste gedrag op school, zoals: pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie en geweld, kunnen ouders en kinderen een beroep doen op de ondersteuning door de vertrouwenspersoon op school. De vertrouwenspersoon luistert naar u, geeft informatie over mogelijke vervolgstappen en brengt u eventueel in contact met de externe vertrouwenspersoon voor verdere begeleiding in de klachtprocedure.

Meldplicht seksueel geweld

Bij klachten van ouders en leerlingen over de schoolsituatie, waarbij mogelijk sprake is van ontucht, aanranding of een ander zedendelict door een schoolmedewerker (of andere student) jegens een minderjarige student is de school wettelijk verplicht het bevoegd gezag te informeren. Vervolgens is het bevoegd gezag verplicht aangifte te doen bij politie/justitie.

Vertrouwensinspecteur

Voor een onafhankelijk advies in geval van een klacht, kunt u ook contact opnemen met een van de vertrouwensinspecteurs van de Onderwijsinspectie via telefoonnummer 0900-1113111 (lokaal tarief) wekdagen van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Onafhankelijk onderzoek

Klachten over ongewenst gedrag, die u door de school naar uw beleving onvoldoende zijn opgelost, kunt u voorleggen aan de Topkring. De vertrouwenspersoon kan u in het klachttraject begeleiden.

Mediation

Wanneer er geen duurzame oplossing komt uit een Bemiddelingskring kan een geregistreerde, onafhankelijke mediator worden ingezet. De kosten hiervoor worden 50/50 door Plan B en de ouders gedragen. Door Plan B worden drie mediators aan ouders voorgelegd, waaruit een keuze gemaakt kan worden.

Uit elkaar gaan

Wanneer de Bemiddelingskring en/of mediation niet geleid heeft tot een duurzame oplossing voor het geschil of conflict moet worden geconcludeerd dat er geen basis meer bestaat voor het aanbieden van onderwijs door Plan B aan het kind/de kinderen van ouders. In dat geval zal Plan B aansturen op uitschrijving van de betreffende student, waarbij een gepaste termijn in acht wordt genomen.

11. Financiën

Net als elke andere school, hebben ook wij te maken met schoolkosten. Om onder andere de huur van het gebouw, de vaste lasten die we hebben, diverse onkosten voor materiaal e.d. en de salarissen van de docenten te kunnen betalen, hebben wij verschillende manieren om dit te bekostigen.

Ouderbijdrage

Als niet door de overheid bekostigde school moeten ouders zelf in de financiering van ons onderwijs voorzien.

De schoolkosten bedragen € 3.900,- per jaar. De bijdrage kan eventueel in termijnen worden betaald (hierover wordt per termijn € 2,- administratiekosten in rekening gebracht). Betaling kan per half jaar (2x € 1.952,-), per kwartaal (4x € 977,-) of per maand (12x € 327,-).

Indien u meerdere kinderen bij ons op school heeft, geldt er een korting van 10% voor het tweede kind en 15% vanaf het derde kind. Deze worden automatisch toegepast.

Crowdfunding

Sommige materialen die we willen aanschaffen, of onkosten die wij hebben, proberen we te bekostigen middels crowdfunding, een alternatieve wijze om een project te financieren. Om deze financiële middelen te verwerven wordt een project aangeboden op een platform op internet waarbij het benodigde bedrag wordt vermeld. Op deze manier kan iedereen via deze website bijdragen in het project. Het idee achter crowdfunding is dat veel particulieren een klein bedrag investeren en dat deze kleine investeringen bij elkaar het project volledig financieren. Deze 'kleine investeerders' noemt men 'the crowd' het Engelse woord voor de mensenmassa.

Schenken, giften en donaties

Wilt u onze school steunen door middel van een financiële bijdrage, zonder dat u daar iets voor terugverwacht? Dan zijn wij u hiervoor enorm dankbaar! U kunt uw bijdrage storten op NL58 INGB 0007 9025 36 t.n.v. Stichting Plan B, Sociocratische School.

Om ons financieel te steunen aantrekkelijker te maken, hebben wij een aanvraag lopen voor het toekennen van de ANBI-status.

Heeft u nog (school)materialen, puzzels, spelletjes, speelgoed e.d. die u onze school wilt schenken, laat het ons weten! Uiteraard kijken we wel naar de kwaliteit van het aangeboden, daarvoor vragen wij uw begrip.

12. Nawoord

Dit schoolplan is een levend document. Regelmatig zal gekeken worden of de inhoud van het schoolplan en de daadwerkelijke praktijk nog overeenkomen. Zo nodig zullen er wijzingen worden aangebracht in het schoolplan. Dit gebeurt altijd in sociocratisch overleg.